

ΜΕΤΑΞΥ ΟΛΥΜΠΟΥ ΚΑΙ ΟΣΣΗΣ

[Σημειώσεις αξιωματικού]

Α'

Ἀναχώρησις. — Καρὰ-Τσαίρ. — Λάσπη καὶ Βάτραχοι.
Τὰ δύο Κισηρῆ καὶ αἱ ἀξιώσεις τῆς λυγαριάς.

Θερμὴν τινα ἡμέραν τοῦ Μαΐου τοῦ παρελθόντος ἔτους μετὰ μεσημβρίαν ἀνεχωρήσαμεν ἐκ

Λαρίσης μεταβαίνοντες εἰς Τρία Πλατάνια, τὸν ἀνατολικώτερον σταθμὸν τῆς ὄροσετικῆς μας γραμμῆς. Ἡ ἀπόμνηνός διηκουσα θερινὴ καλκικιρία, ἡ ἀποτόμως διαδεχθεῖσα, ὡς συνήθως συμβαίνει ἐν Θεσσαλίᾳ, τὸν προπαραελθόντα βαρύτερον χειμῶνα, εἰχε σχεδὸν ἀποξηρᾶν τὰ ἔλη τοῦ Καρὰ-Τσαίρ, ὡς τουρκιστὶ καὶ κοινῶς καλοῦνται τὰ ἔλη τῆς Νεσσωνίδος, καὶ ἐπομένως ἠδυνήθημεν ν' ἀκολουθήσωμεν τὴν δι' αὐτῶν διερχομένην ἑαρινὴν ὁδὸν τὴν ἀγούσαν πρὸς τὰ Τέμπη. Τὰ ἔλη τῆς Νεσσωνίδος, σχηματιζόμενα κυρίως ἐκ τῆς ὑπεργειλίσεως

τοῦ Πηνειοῦ, ἀποτελοῦσιν ἐν χειμῶνι λίμνην ἀδιάβατον, ἐνεκα τῆς ὁποίας ἡ ὁδὸς παρεκτρέπομένη πρὸς δεξιὰ ἀκολουθεῖ τοὺς πρόποδας τῶν πρὸ τῆς Ὀσσης χθαρῶν καὶ ἀποτόμων λόφων. Ἡ Νεσσωνίς μετὰ τῆς πολὺ μεγαλύτερας λίμνης Βοιθηίδος, μεθ' ἧς συνενεῦται διὰ τοῦ αὐλακὸς τοῦ Ἀσρακίου, καταλαμβάνει κατ' ἔτος τὸ ἐν τέταρτον τῆς πεδιαδος τῆς Λαρίσης, ζημιοῦσα σπουδαίως τὴν καλλιέργειαν αὐτῆς, ἀποζημιοῦσα ὅμως τοὺς κατοικοὺς τῶν παραλιμνίων χωριῶν δι' ἀφθόνων, μεγάλων, παχυτάτων καὶ δυσπέπτων ἰχθύων, οἵτινες, κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην, εἶνε καὶ αὐτοὶ μία τῶν αἰτιῶν τῶν μαστιζόντων τοὺς χωρικοὺς περετῶν.

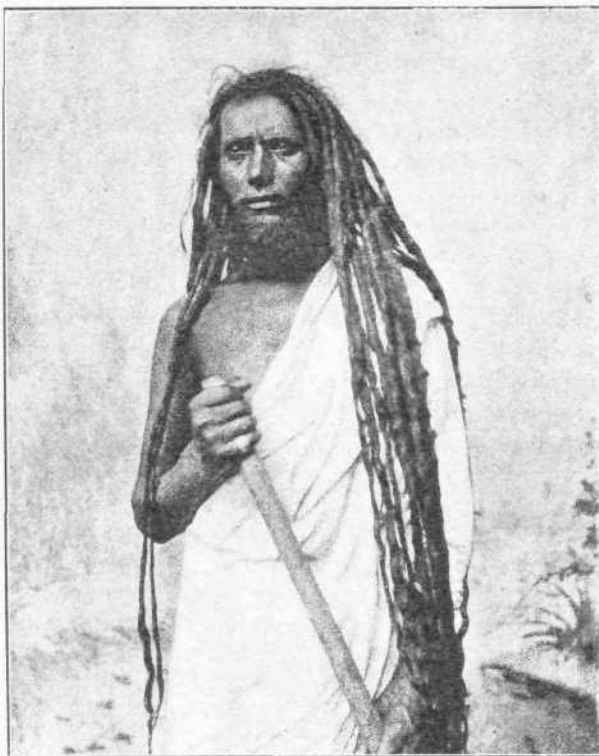
Ἡ ὁδὸς τῶν ἐλῶν, ἣν διατρέχομεν, εἶνε φυσικὴ, ἄνευ τεχνικῆς τινας ἐπέξεργασίας, πλὴν κατεστραμμένου τινος τμήματος λιθοστρώτου καὶ γεφυριδίων τινῶν καμαρωτῶν, περὶ τὸ μέσον τοῦ ἄλλου. Τὰ γεφυρίδια ταῦτα πολλῶν δεκα-

δων ἢ καὶ ἑκατοντάδων ἐτῶν ἕκοντροῦντα, φηίνεται ὅτι οὐδέποτε ἐπισκευασθησαν, ἀφ' ἧς ἐποχῆς πλούσιός τις ὀθωμανὸς βέης ἤγειρεν αὐτὰ, ὡς ἔργα φιλανθρωπίας καὶ ἀγαθῆς μνήμης, κατὰ τὰς μεταξὺ τῶν ὀθωμανῶν ἐπικρατούσας ἀξιοκρίτους ιδέας.

Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἠτις οὐδὲν ἐνδὶ κρήνον διὰ τὸν ὁδοπορον παρουσιάζει, ἐθαδίζομεν ἐπιπόμως, τῶν ἵππων βουλιζομένων μέχρι γονακτὸς εἰς τὸν μηκέτι ἐντελῶς ἀποξηρανθέντα πηλόν, μόνην διασκεδάσιν ἔχοντες τὴν ἀπέραντον συναυλίαν τῶν βατραχῶν. Οὐδέ συνητη-

σαμεν δὲ ἄλλα ἐμφυχα ὄντα, πλὴν ἀγέλης ἀγριογάλων, εἶδους μεγάλων πτηνῶν ἐκ τοῦ γένους τῶν φασιανῶν, διὰ νὰ μὴ ἀναφέρω τοὺς πελαργοὺς, οἵτινες κατὰ τὴν ἀνοιξὴν καὶ τὸ θέρος εἶνε συνηθέστατοι ἐν Θεσσαλίᾳ ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος.

Ἐν τῆλει ἐξήλθομεν τοῦ ἔλους ἀφῶ παρήλθομεν τὰ χωρία Κουλοῦρι καὶ Μπακρικαιν, ὧν τὸ δεύτερον εἶνε ὀνομαστόν διὰ τοὺς ἐξικριτοὺς πίπονας αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν ἡ ὁδὸς καθίσταται ἥττον μονότονος, ἀνερχομένη καὶ κατερχομένη ὀμαλᾶς κλίσεις μέχρι τῆς κοιλάδος τῶν Κισηρῆ. Ἡ κοιλάς αὕτη περιλαμβανομένη μετὰ τοῦ κατὰ τοὺς πρόποδας τῆς Ὀσσης βου-

ἸΝΔΟΣ ΑΣΚΗΤΗΣ

(Ἐκ Φητογράφιαις)

νοῦ Γεδικαποῦ καὶ τῶν κατὰ τὴν δεξιάν ὄχθην τοῦ Πηνειοῦ λόφων, εἶνε μία τῶν εὐφοριετέρων τῆς Θεσσαλίας. Περιλαμβάνουσα τὸ Κουτσουκ-Κισηρλῆ καὶ Μπουγιουκ Κισηρλῆ, δύο χωρία ὑπ' ὄθι μνησθῆναι ἀποκλειστικῶς σχεδὸν οἰκούμενα ὡς καὶ τὸ ἀριστερὰ τῆς ὁδοῦ Μακρυχωρι, χωρίον συνοικισθὲν ὑπὸ τῶν Κονιάρων κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς εἰσβολῆς αὐτῶν εἰς τὴν Θεσσαλίαν, εἶνε ἡ πρώτη ὄασις, οὕτως εἰπεῖν, ἡ ἀπαντῶσα πρὸς ἀνατολὰς τῆς ἀδένδρου πεδιάδος. Ὡρσιον ἰδίως εἶνε πλὴν τῶν ἀγρῶν καὶ ὀπωροφόρων κήπων, τὸ ἐν μέρει καλύπτουσα αὐτὴν πυκνὸν δάσος ἐκ πετελεῶν καὶ πλατάνων.

Τὰ χωρία ταῦτα φαίνονται ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἥτις κατερχομένη μέχρι τοῦ χαμηλοτέρου σημείου τῆς κοιλάδος, ὅπου εὐρίσκεται κρήνη, ἔργον καὶ αὐτὴ φιλικὴν τινος ὀθωμανοῦ, ἄρχεται κατόπιν ἑκταλῶς ἀνερχομένη πρὸς τοὺς πρόποδας τῶν βουνῶν, ἅτινα ὁ Πηνειὸς διαχωρίζει σχηματίζων τὰ περιλάλητα Τέμπη ἂν καὶ κάλλιον θέλω ἐκφρασθῆ ἂν εἶπω ὅτι ἡ διαχωρίσις αὕτη τοῦ ὄρους ἔδωκεν ἔξοδον εἰς τὰ κατὰ τὴν προϊστορικὴν ἐποχὴν κατακλύζοντα τὴν Θεσσαλικὴν πεδιάδα ὕδατα· διότι ὁ φυσικὸς καὶ γεωλογικὸς σχηματισμὸς τῆς πεδιάδος ταύτης, ἀποδεικνύουσιν ἐναργῶς τὴν ὑπαρξὴν μεγάλης λίμνης ἐν Θεσσαλίᾳ. Τοιαύτη δὲ ἦτο καὶ ἡ γνώμη τῶν ἀρχαίων ἐκ παραδόσεως πηγαζούσα, διότι καθ' Ἡρόδοτον αὕτη Θεσσαλίαν λόγος ἐστὶ τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην, ὥστε συγκεκληθῆσάντων πάντοτε ὑπερμήκησιν οὐρῆσι.»

Οἱ ὀθωμανοὶ κάτοικοι τῆς κοιλάδος τῶν Κισηρλῆ ἀποτελοῦσιν ἓνα τῶν ἐργατικωτέρων πληθυσμῶν τῆς Θεσσαλίας. Κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, φέρουσι τοὺς φερετζέδες αὐτῶν, οὓς κατεβίβαζον ἐπὶ τοῦ προσώπου ἅμα ὡς διέκρινον ἡμᾶς, κατεγίνοντο ἄλλοι μὲν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν τοῦ ἀραβόσιτου καὶ τοῦ σησαμίου, ἄλλοι δὲ εἰς τὴν βόσκωσιν πολυαριθμῶν ἀγελῶν βοῶν καὶ βουβάλων.

Παρελθόντες καὶ τὸ εἰς τὸ ἄκρον τῆς κοιλάδος ἔρημον ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς πανώλους χωρία Ραχμανί, ἐπλησιάζομεν εἰς τὴν δεξιάν ὄχθην τοῦ Πηνειοῦ, ὃν ἀπὸ τῆς Λαρίσσης δὲν εἶχομεν ἰδῆ. Βαδίζοντες δὲ ἐπὶ τῆς ὄχθης ταύτης διὰ μέσου εὐόσμων λύγων καὶ ὑμιλοῦντες περὶ αὐτῶν, προσεκληθῆμεν ὑπὸ παρατυχόντος χωρικοῦ νὰ δρέψωμεν ἕκαστος κλωνίον· διότι κατ' αὐτὸν ἡ λυγαριά ἔχει τὴν ἀξίωσιν :

Ὁποιος περὰσῃ καὶ δὲν τὴν πιάσῃ
ἂν ἔχῃ ἀγάπῃ νὰ τὴν χάσῃ.

Ὁ ἥλιος ἐπλησιάζειν ἤδη εἰς τὴν δύσιν του, ὅτε ἐφθάσαμεν εἰς τὸ χωρίον Μπαμπᾶ, ὅπου ἐμέλλομεν νὰ διακυκτερεύσωμεν.

B'.

Τὸ χωρίον Μπαμπᾶ καὶ ὁ προσάτης του ἅγιος.— Δεῖναι ἀπὸ λόγια.

Τὸ χωρίον Μπαμπᾶ, κείμενον ἂν δὲν σφαλῶν παρὰ τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας θεσσαλικῆς Ἐλατείας, ἀποτελεῖται ἐκ τρικοντάδος οἰκιῶν, τῶν πλείστων ἐρήμων σήμερον, καὶ θὰ ἦτο ἐντελῶς ἀναξίον μνησθῆναι, ἂν δὲν εἶχε δύο τινὰ περιέργα. Πρῶτον ὅτι ἐν αὐτῷ ὑπάρχει ξενών, ὅστις καὶ μὲν εἶνε ἀναξίος τοῦ πομπῶδους ὀνόματος τοῦ ξενοδοχείου ὅπερ φέρει, ἀλλ' ὅπως ἴσως εἶνε καλλίτερος ἐνός κοινῷ χανίου, εἰς ἐπίμετρον δὲ διευθύνεται καὶ ὑπὸ ξενοδόχου καὶ πάλιν καλλιτέρου ἐνός κοινῷ χαντζῆ. Δεύτερον, παρὰ τῷ χωρίῳ εὐρηται τὸ τέμενος καὶ ὁ τάφος τοῦ φοβεροῦ Χασάν μπαμπᾶ, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου.

Ἀφιπεύσαντες πρὸ τῆς μικρᾶς ἐξωτερικῆς κλίμακος, ἥτις ἦγε εἰς τὸ πρῶτον καὶ μόνον πάτωμα τοῦ ξενοδοχείου, ἐγενόμεθα δεκτοὶ ὑπ' ὄλου τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ διευθυντοῦ καὶ τοῦ μοναχικοῦ ὑπηρετοῦ αὐτοῦ, ὅστις, ὡς ἐμαθόμεν κατόπιν, συχνὰ ἀντήλασσε τὸ ἀξίωμα τοῦ θαλαμηπόλου πρὸς τὸ τοῦ χοιροβοσκῶ. Ἐννοεῖται ὅτι πρώτη σκέψις μας ὑπῆρξεν ἡ περὶ τοῦ δεῖπνου. Δυστυχῶς ὅμως ἡ προμήθεια τῶν τροφίμων παραδόξως εἶχεν ἐξαντληθῆ αὐτὴν ταύτην τὴν ἡμέραν καὶ ἔδειξε νὰ εὐχαριστηθῶμεν μὲ δυσανάχμηστον διὰ τὴν ὄρεξιν μας δεῖπνον ἐξ ὧν καὶ τοῦ κλασσικοῦ ἀσκίου τυροῦ. Ἐπειδὴ ὅμως οὕτε ταῦτα ἦσαν πρόχειρα, ἀλλ' ἔπρεπε ν' ἀναμεινωμεν νὰ τὰ προμηθευθῶσιν οὐκ οἶδα πόθεν, ἐπωφελήθημεν τῆς εὐκαιρίας καὶ τοῦ ὑπολειπομένου φωτός τῆς ἡμέρας, ὅπως ἐπισκεφθῶμεν τὸ βῆθρον ὀθωμανικὸν τέμενος, ἐν καὶ τοῦτο τῶν περιέργων τοῦ χωρίου.

Τὸ τέμενος τοῦτο ἀποτελοῦν μέρος τεκὲ εἶνε κτίριον ὠραίας ἀσιατικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, κείμενον δὲ ἐπὶ τῆς κλιτύος τοῦ βουνοῦ κατὰ τὴν εἰσόδον τῶν Τεμπῶν καὶ περιεσπόμενον διὰ παλαιότατων κυπαρίσσω, ἐμπνέει εἰς τὸν ξένον πρὸς τὰς παραδόσεις του ἰδίας συμπαιθείας καὶ σεβασμοῦ διὰ τὴν ἥρεμον καὶ ποιητικὴν εὐδαιμονίαν τοῦ σεβασμίου ἀναχωρητοῦ, ὅστις ἐπηξεν πρῶτος ἐκεῖ τὴν καλιάν του. Δυστυχῶς ὅμως τὸ γραφικὸν τοῦτο ἐνδικαίτημα ἐπὶ ἔτη μακρὰ ὑπῆρξε τὸ ὄρητῆριον ἐνός ἐκ τῶν ἀπηνεστάτων ἐχθρῶν τῆς χριστιανισμοῦ καὶ τῆς ἀνθρωπότητος. Σήμερον ἐτι, μολοντί οἱ καιροὶ καὶ τὰ ἦθη ἐντελῶς ἠλλαξάν, μολοντί ἡ ἐλευθερία ἀπλώνει τὰς πτέρυγας τῆς καὶ ἐπὶ τῆς ἱερᾶς κοιλάδος, οἱ ἐν τῇ δουλείᾳ γεννηθέντες χριστιανοὶ κάτοικοι τοῦ τόπου, διερχόμενοι πρὸ τοῦ ἀπαισίας φήμης Τεκί, μετὰ μυστικῆς φρίκης προσβλέπουσι τὰ χλοηφόρα τείχη του, ἀναπολοῦν

τες τὰς αἰματηρὰς ἱστορίας, ὅσας ἐκ παραδόσεως ἢ μᾶμμη των τῆς διηγείτο, ὅταν παιδίαι ἐτι συνεσπειροῦντο περὶ αὐτὴν, τρέμοντα ὑπὸ τὴν μαστίγα θρασέας καὶ ἀνηλεοῦς ἀγᾶ.

Ὁ προσάτης τοῦ Τεκί Χασάν μπαμπᾶς, ἦτο δερβίσης, ὅστις κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς καταλήψεως τῆς Θεσσαλίας ὑπὸ τῶν ἀγρῶν ὀρθῶν τοῦ Ὁρχάν, ἐγκατασταθεὶς εἰς τὸ στόμιον τῆς κοιλάδος, ὡς εἰς ἐνέδραν, ἠσκήτευεν ἐκεῖ ἐκπληρῶν τὸ θεᾶρεστον ἔργον τῆς ἀποστολῆς του, ἦτοι ἐξολοθρευῶν ὅσους ἂν ἠδύνοτο πλείονας ἀπίστους. Σώζεται, εὐλαβῶς διατηρηθὲν ὑπὸ τῶν ἀπογόνων του δερβισῶν, καὶ φαίνεται ἀνηρητημένον ἐν τῷ τρουλωτῷ θαλάμῳ τῆς λειψανοθήκης του, τὸ φοβερὸν τοπούζιον, δι' οὗ κατὰ τὴν παράδοσιν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐφόρευεν ἑκατὸν χριστιανούς, τῶν ὑποίων τὰ καθημαγμένα πτώματα ἔρριψε κατόπιν εἰς τὸν παραρρέοντα Πηνειόν.

Πλὴν τοῦ ἀπαισίου τούτου κειμηλίου εὐρηται ἐκτεθειμένα ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ ἄλλα ἐνθύμια του, ὡς ἡ ἀραβικὴ του σπάθη, τὸ σαρικίον του καὶ δύο πράσιναι σημαῖαι ἐρρακωμένα, ἐπὶ τῶν λογγῶν τῶν ὑποίων εἶνε καλλιτεχνικῶς γεγραμμένη τουρκιστὶ ἡ ῥῆσις. «Θάνατος εἰς τοὺς ἀπίστους!». Ὁ Χασάν μπαμπᾶς ἀναπαύεται ἤδη ἀπὸ τῶν μόχθων τῆς ἐπιγείου ζωῆς του, ἐντός κτιστοῦ τύμβου, ὑψουμένου ὑπὲρ τὸν ἓνα πόδα ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δαπέδου τοῦ θαλάμου καὶ καλυπτομένου διὰ λευκοῦ ὀθονίου, ἐν συντροφίᾳ δύο διαδόχων του δερβισῶν παρ' αὐτῷ κειμένων. Ἐσχάτως δ' ἔμαθον ὅτι ἀπέβιασε καὶ ὁ τελευταῖος τῶν ἀπογόνων του ὑπέργηρος.

Εἰς τὸν τάφον τοῦ Χασάν, χαίροντος παρ' ὀθωμανοῖς φήμην θυματουργοῦ ἀγίου, προστρέχουσι πολλοὶ πάσχοντες σωματικῶς καὶ ψυχικῶς. Εἰς αὐτὸν δὲ ἀποδίδεται παρὰ τούτων καὶ ὁ διαχωρισμὸς τῆς Ὀσσης ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου, τελεσθεὶς διὰ τῆς βάρβδου του. Εἶτε τὴν βάρβδον τοῦ Χασάν εἶτε τὴν τρίκλιαν τοῦ ἐνοσιγίου Ποσειδῶνος πιστεύομεν ὡς αἰτίαν τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ σεισμογενοῦς αὐλώματος τῶν Τεμπῶν, αἱ μυθολογικαὶ αὗται εἶνε τεκμήρια τῆς καταπληκτικῆς ἐντυπώσεως ἣν ἐνεποιεῖ εἰς τὸν λαόν καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς ἡ τερραστία αὕτη ἐδαφικὴσχάσις. δι' ἣν ἐφεύρισκεν ὑπερφυσικῶν δυνάμεων ἐνεργείας.

Ἐν τούτοις τὰ ὡς παρασκευασθέντα καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ἐπιτοπίου μαγειρικῆς τέχνης ἐκινδύνεον νὰ κρούσωσιν, ἐνῶ ἡμεῖς ἐθεωροῦμεν τὰ ἐκθέματα τοῦ Τεκί καὶ ὁ ἅγιος θαλαμηπόλος ἢ ὑπομαγειρος, διότι ἡ διευθυνσις τοῦ μαγειρείου ἀνήκει εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ ξενοδοχείου, ἐνεταλῆ νὰ περισυνάξῃ τοὺς ξένους, καθ' ὃν καιρὸν περιεσύναι καὶ τὰ ὑπὸ τὴν κη-

δεμονίαν του τετραποδα, περὶ ὧν ἐγένετο λόγος κατὰ τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ὑποζυγημάτων αὐτοῦ. Δὲν θὰ σᾶς περιγράψω τὸν δεῖπνόν μας, ἀρκεῖ νὰ σᾶς ἠμολογήσω ὅτι περὶ τὴν 10ην ἡγέρθημεν τῆς τραπέζης τὸ μὲν στόμαχον ἔχοντες κενόν, τὰ δὲ ὡτα πλήρη ἱστοριῶν καὶ συμβάντων δι' ὧν ὁ καλὸς ξενοδόχος ἐγνώριζε ν' ἀρτύῃ ἀριστα τὰ πενιχρὰ δεῖπνά του.

Μετὰ ὑπὸν εὐχάριστον ὅσον ἐπέτρεπεν ἡ κενότης τοῦ στομάχου μας καὶ ἡ ἀφρονία τῶν ψύλλων, ἡγέρθημεν ἅμα τῇ αὐγῇ καὶ βροψήσαντες ἐπὶ ποδῶς ποτόν τι παρεμπερές πρὸς καφεὶν ἀνεχωρήσαμεν.

Ἐπειτὰ συνέζητα

K. Γ. Κ.

ΠΙΚΡΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

Γλυκύτατ' ὄνειρο μὲ εἶχε φέρε
Εἰς τὴν Ἀκρόπολιν — ἦταν μ' αὐγῇ,
Ποῦ ἐγλυκοφύσσε δροσῶτο ἀγέρι
Καὶ γύρω ἀπλώνετο ἄκρα σιγῇ.

Εἰς τὴν ἀρχαία της δόξα μου ἐφάνη
Σὰ νύφην ὀλόχαρμ' ἄσπρον στολῆ,
Ποῦ εἰς τὸ κεφάλι της ἔχει στεφάνι,
Φλόγα 'ς τὰ μάτια της, καὶ δὲν μιλεῖ.

Μάρμαρα ἀστράφτανε πελεκημένα,
Πῶς τρεχε μέσα τους κρυφῇ ζωῇ,
Τὰ τόσα χτίρια τὰ φημισμένα·
Θεῖα τὰ ἐμύθωνε, γλυκεῖα πνοῇ.

Νὰ ἡ χώρα, ἐσκέφτηκα, ἡ τιμημένη
Ποῦ ἐγὼ ὄνειροεῖμαι γιὰ σὲ συχνά,
Ἐκεῖ ποῦ ἐπόθησα στεφανωμένη
Νὰ εἶσαι βασίλισσα παντοτεινά.

Τὸ βλέμμα ἐγύριζα γλυκεῖα μου φίλν.
Θοδὸ ἀπὸ δάκρυα ἔδω κ' ἐκεῖ.
Κ' ἐσένα ἐκράζανε τὰ δύο μου χεῖλη,
'Σ τὴν τόση ἀπόλαυσι τὴ μυστικῇ.

Ἄχ νὰ ἦταν ἔλεγα ἔδω σιμά μου,
Πῶς θὰ ἐγονάτιζα 'ς τὴ γῆ μὲ μιὰ,
Καὶ θὰ τῆς ἔλεγα πῶς τὰ ὄνειρά μου,
Ζωὴ λαβαίνουσε, κόρη γλυκεῖα.

Κ' ἐκλείδα τ' ἄμοιρο μαῦρο κεφάλι
Μέσα 'ς τὰ χεῖρα μου ὄλος χαρὰ,
Κι' ἦταν ἡ ἐντύπωσι τόσο μεγάλη,
Ποῦ λές κ' ἐπέταγα μὲ δυὸ φτεροῖ.

Ἄλλ' ὅταν ἐννοίωσε δειλὸ τὸ μάτι
Τὸν Παρθενῶνά της, μὲ μιὰ φωνά!
— Τέτοιο φαντάσμα γιὰ σὲ παλάτι,
Ἄγάπη μου, ἐκραξα, παντοτεινῇ!

Καὶ μέσα ἐθύθηκα μὲ ὄρη μὲγάλῃ ...
Ἄλλ' εἶδα ἀλήθεια πικρὴ, πικρὴ,
Στ' ἀφῶνου χτίριου τὴν ἔρημ' ἀγκάλῃ,
Ἐσένα ἐξάνοιξα χάμου νεκρῇ.

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗ

Καί ὁσάκις οἱ καρραγωγεῖς ἤρχοντο εἰς τὴν κωμόπολιν εἴτε μεταβαίνοντες εἰς ἄλλα χωρία εἴτε καὶ ὅπως ἀναπαύσων ἐπὶ μικρὸν τοὺς ἵππους των, ὁ Βρανᾶς πλέον δὲν ἐπήγαινε εἰς τὴν οἰκίαν του νὰ πεζεύσῃ. . . Τί νὰ κάμῃ τάχα, ἀφοῦ αὐριον πρῶτῃ πάλιν θ' ἀνεχώρει μὲ τὸν Δημήτρη. . . Ἠκολούθει τὸν φίλον του εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον. Ἠρέσκειτο πολὺ ὁ νέος ν' ἀκούῃ τὴν ἀγαθὴν Παντελῆ, ἀνακράζουσαν μὲ γελαστὸν πρόσωπον μόλις ἔβλεπε τοὺς νέους ἐρχομένους: «Καλῶς τὰ παιδιὰ μου. . . καλῶς τα! . . . ἔχω κ' ἐνὶ καλῷ φαγί! . . .» νὰ βλέπῃ τὰς θυγατέρας τῆς νὰ τρέχουν γελασταὶ καὶ χαρούμεναι ὅπως βοηθήσουν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀπόζευξιν τῶν ἵππων τὴν Βασιλικὴν σπεύδουσαν πρόθυμον πρόθυμον εἰς τὸν ἵππον τοῦ Βρανᾶ καὶ ψιθυρίζουσαν ἐνῶ λυεῖ τὰ ζεύγματα — Τί σφιζίμο ποὺ ἔχεις τῆς ἴγγλας. . . Καλὰ ἐσπάρνακε τὸ μάτι μου σήμερα ὅλη μέρα! . . .» κ' ἐπὶ τέλους αὐτὸν τὸν φούρναρην προβαλλόντα τοῦ κατωγίου τῆς οἰκίας ἐρυθρόν, εὐθυμον, μὲ τὴν κανάτα πλήρη οἴνου διὰ νὰ κερᾶσῃ τὰ παιδιὰ! . . .

«Α! ἡ καρδιά τοῦ καρραγωγέως δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ εἶνε ἡσυχῆς μακρὰν τοῦ Καινούριου. Ὁμοιάζε πρὸς τὰ μικρὰ ἐκεῖνα εἰκονίσματα τὰ ὁποῖα εὐρίσκουν οἱ χωρικοὶ ἐντὸς σπηλαιῶν καὶ μεταφέρουν εἰς ἐκκλησίας, ἀλλ' αὐτὰ δραπετεύουν ζητούντα πάλιν μετὰ πόθου τὸ σπήλαιόν των. Καὶ ἐπὶ τέλους οἱ χωρικοὶ τί κάμνουν; κτίζουν ἐκεῖ τὸν ναὸν των. Τοῦτο ἐπράξε σιγὰ σιγα, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἔθου καὶ ὁ Βρανᾶς μετεβαλλε τὴν οἰκίαν Καινούριου εἰς ναὸν τῆς καρδίας του. . . Καὶ τὸ ἐρευνητικὸν βλέμμα τῶν γειτόνων διεκρίνειν εἰς τὸ ἐξῆς ἐντὸς τῆς αὐλῆς τοῦ Καινούριου δύο κάρρα ἀντὶ ἐνός, δύο σκευᾶς ἵππων ἀπὸ τοῖχου κρεμασμένας καὶ δύο ἵππους φριμάζοντας εἰς τὸν σταβλόν. «Ε, μὰ αὐτὰ πλέον δὲν ἦσαν μυστικὰ πράγματα! ὁ Βρανᾶς ἐκρέμασε διὰ καλὰ τὴν κάππαν του ἐκεῖ! . . . Μόνον ἀνυπομόνον οἱ ἀγαθοί, μέχρις οὐ ἀκούσων ἐπισήμως ἐξαγγελλόμενον τὸ συνοικέσιον τοῦ Γεωργίου καὶ τῆς Βασιλικῆς.

Ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν ἀνυπομόνον μόνον οἱ γείτονες. Ἀνυπομόνει καὶ ὁ Παντελῆς καὶ ἡ ἀγαθὴ συμβία του. Ἔως τότε πλέον αὐτὴ ἡ καταστασις. Τὸ χαριτωμένον ἀνδρόγυνον ἐσκέπιετο ἔθου ὅτι εἶχεν καὶ ἄλλας θυγατέρας ἐκτὸς τῆς Βασιλικῆς καὶ δὲν εὕρισκε καθόλου ἀβλαβῆς αὐτὸ τὸ μπαῖνω-βγαῖνω τοῦ Γεωργίου εἰς τὴν οἰκίαν του. «Ὅχι διότι ὁ νέος ἦτο κακὸς καὶ ἠδύνατο νὰ ἐπιβουλευθῇ τὴν φιλίαν. Ἀ μπά' θεὸς φυλάξου! . . . ὁ Παντελῆς εἶχε τὴν ἐμπι-

στοσύνην εἰς αὐτὸν ὥστε ἠδύνατο ἀφόβως νὰ τὸν κλείσῃ ἐπὶ ἡμέραν ὅλην εἰς ἓν δωματιὸν μόνον μὲ τὰς θυγατέρας του. Ἀλλὰ ὁ κόσμος εἶνε πονηρὸς καὶ πρόθυμος εἰς τὴν κακολογίαν. . . . Τὸ ἀνδρόγυνον συνεφώνησεν ὅτι ἔπρεπε νὰ δοθῇ ἐν τέλους εἰς αὐτὴν τὴν τὴν ὑπόθεσιν, ὅτι ὁ Βρανᾶς ἔπρεπε νὰ δηλώσῃ ἐπὶ τέλους ἂν εἰσήρχετο εἰς τὴν οἰκίαν των ἀπλῶς καὶ μόνον ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ φίλου ἢ καὶ τοῦ μέλλοντος γαμβροῦ. Ὁ Παντελῆς ἀπεταθῆ διὰ τοῦτο εἰς τὸν Δημήτρη.

— Γιὰ βῶτα τον τί σκοπὸ ἔχει, εἶπεν.

Ἄλλ' ὁ νέος ἀπέκρουσεν ἐντόνως τὴν πατρικὴν ἐντολήν. Ναί μὲν εὕρισκεν ὀρθὸν τοῦτο, καὶ ἤθελε δικαίως τὴν ἐνωσιν τοῦ Γεωργίου μετὰ τῆς ἀδελφῆς του ἀλλὰ δὲν ἠθελε ν' ἀναμιχθῇ καθόλου αὐτός. Καὶ τοῦτο ὄχι διότι δὲν ἐνδιεφέρετο διὰ τὸ μέλλον τῆς Βασιλικῆς. Τὸν ἀντιῶν πολὺ ἐνδιεφέρετο. Ἦτο μετὰ τὸν πατέρα ὁ πρῶτος ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ κ' ἐγνώριζε τὰς βαρεῖας εὐθυνας τὰς ὑποίας ἔφερον ἐπάνω του. Ἀλλ' ὁ εὐθὺς χαρακτήρ του δὲν ἠνεῖχετο νὰ φανῇ ὡς προαγωγὸς τῆς ἀδελφῆς του. Δὲν ἠθελεν οὔτε εἰς τὸν κόσμον, οὔτε εἰς τὸν Γεώργιον, οὔτε εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον νὰ δειχθῇ ὅτι διεπραγματεύετο τὴν φιλίαν, ὅτι ἔφερον τὸν Βρανᾶν εἰς τὴν οἰκίαν του διὰ νὰ τῷ φορτώσῃ μὲ τρόπον τὴν ἀδελφὴν του.

— Κάμετ' ὅ, τι θέλετε δὲν ἀνακκτώνομαι, εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του ἐγὼ θὰ τὸν ἔχω παντὰ φίλο! Τότε ἀπεφασίσαν καὶ διετύπωσαν ἐπισήμως τὴν πρότασιν των εἰς τὴν μητέρα τοῦ Βρανᾶ. Ἡ γραῖα Ἀγαθὴ—ὄνομα καὶ πραγματὰ ἀγαθὴ γυνὴ — ἐχάρη ἀκούσασα τὴν πρότασιν, ὡς νὰ προσέφεραν ὀλοκλήρον βασιλείον ὡς τὸν υἱὸν τῆς. Ναί, δέχεται καὶ παραδέχεται νὰ κάμῃ νύμφην τὴν Βασιλικὴν ὄχι τῆς ἔλεγαν δι' ἐκείνην τὴν ὑπερήφανον, τὴν Ἀνθὴν! . . . Δὲν τὴν ἠθελεν αὐτὴν ἢ γραῖα ὡς σύζυγον τοῦ υἱοῦ τῆς. Καὶ ὄχι διότι ἦτο κακὴ ἢ κόρη. Ἦτο καλὴ καὶ προκομμένη ἢ Κυρὰ Παναγιώταινα τὴν ἔκαμεν ἐργατικὴν καὶ καλὴν οἰκοδέσποιναν χαρὰ εἰς τὸ σπίτι ὑποῦ θὰ ἔμψῃ! Ἀλλὰ τί τὰ θέλετε δὲν ἦτο διὰ τὸ ἰδικόν της σπίτι. . . Ἡ γραῖα Ἀγαθὴ ἦτο γυνὴ τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς καὶ ἠκολούθει τὰς ἰδέας ἐκεῖνας. Ἐσκέπτετο ὅτι ἡ οἰκογενεῖα τῆς ἦτο πολὺ πτωχὴ παραβαλλομένη πρὸς τὴν οἰκογενεῖαν τοῦ Στριμμένου καὶ ὅτι ἡ Ἀνθὴ ἀργὰ ἢ γρηγορὰ θὰ ἐννοήσῃ τὴν διαφορὰν τοῦ συζυγικοῦ ἀπὸ τοῦ πατρικοῦ οἴκου. Καὶ τότε ὅλα αὐτὰ θ' ἀπέβαινον πρὸς δυστυχίαν τοῦ υἱοῦ τῆς. Ἐνῶ διὰ τὴν Βασιλικὴν συνεφώνει. Ἦτο τὸσον καλὴ κόρη ἔκαμεν τὸσας εὐκολίας εἰς τὴν γραῖαν. Ἀμὰ τὴν ἔβλεπε εἰς τὸ Καλὸ πηγᾶδι, ἀγωνι-

ζομένην ἐν ἀσθματι νὰ γεμίσῃ τὴν ὑδρίαν τῆς ἐσπευδεν εὐθύς ἄφινεν τὴν ἰδικὴν τῆς κατὰ μέρος καὶ χόπ! . . . χόπ! . . . μ' ἐπιδειξιότητα καὶ ταχύτητα μεγάλην ἤντλει καὶ ἐγέμιζεν τὴν ὑδρίαν καὶ ἀπέπεμπεν πρῶτην αὐτὴν. Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο ἀλλὰ πολλάκις, ὅταν τῆς ἦτο εὐκολον μετέφερον ἢ ἰδία μέχει τῆς οἰκίας τὴν ὑδρίαν τῆς γραῖας. Καὶ μήπως τὸσας φορὰς δὲν ἔπλυνε αὐτὴν τὴν φουστανέλλαν τοῦ Γεωργίου; δὲν ἐσιδέρωσεν ἐπιτηδείως τὰ ἑορτινὰ ὑποκάμισα του. δὲν ἐστρίφωσε τὰ μαντήλιά του, ζητοῦσα μαλιστα ἐπιμόνωσ παρ' αὐτῆς νὰ τῆς στέλλῃ ὅταν ἔχῃ ἐργασίαν διὰ νὰ τὴν κάμῃ ἐκείνη καὶ νὰ μὴ παιδεύεται αὐτὴ τῶρα, εἰς τὰ γηρατειὰ τῆς.

— Δὲν εἶσαι γιὰ ξέβγαλμα, θεισκούλα μου. . . νὰ ζήσης νὰ βρῆς πρῶτα μιὰ καλὴ νύφη τοῦ Γεωργάκη! . . .

Καὶ τὸ ἔλεγε μὲ τὸσον τρυφεράν, συμπαθῆ φωνὴν ἢ Βασιλικὴ τοῦτο, ὥστε ἡ ἀφελῆς Ἀγαθὴ εἶδιδε χιλίας εὐχὰς κ' ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ὅτι καλλιτέραν νύμφην δὲν ἠδύνατο νὰ εὔρῃ ἀπὸ τὴν νεάνιδα διὰ τὸν υἱὸν τῆς. Τῶρα ἐκ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς ἐσταυροκοπήθη ἢ γραῖα καὶ ἔταξεν εἰς τὴν Παναγιάν μιὰν λαμπράδα μεγάλην διὰ νὰ δώσῃ φῶτισιν εἰς τὸν υἱὸν τῆς καὶ δεχθῇ τὸ προτεινόμενον συνοικέσιον.

Ἀλλὰ διὰ τὸν Βρανᾶν δὲν ἐχρειάζετο ἡ μεσιτεία τῆς Παναγίας. Ὁ μαγνήτης ὁ ἐκτοξευόμενος ἀπὸ τὰ καστανὰ ἐκεῖνα, τὰ παιγνιδιάρικα μακτὰ τῆς Βασιλικῆς ἐμπεσίουσαν ἀρκούντως ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ ἀγαθοῦ καρραγωγέως. «Α! τί ἀξίζουν αὐτὰ τὰ μακτὰ ὅταν εἶνε εὐμορφα, ὅταν ἔχουν μακρὰς βλεφαρίδας, πιπτούσας ἐν ἀπολαυστικῇ ἐκλύσει ὡσεὶ διὰ νὰ ὄνειροπολήσουν παραδεισίους σκηναί, ὅταν περιβάλλωνται ὑπὸ λεπτοῦ, μόλις διαφανομένου, λευκομαύρου κύκλου, οὕτω δῆθεν ἀφελῶς ῥιφθέντος ἐκεῖ ὑπὸ τῆς φύσεως, ὡς πιναλιὰ ἀπαράτητος ἐκεῖ ὑπὸ τῆς φύσεως, ὡς πιναλιὰ ἀπαράτητος τοῦ ζωγράφου ἠτις μόνη συμπληροῖ τὴν ἐντέλειαν τῆς εἰκόνας, καὶ ὅταν ἔχουν τὸ μαῦρον, κατὰμακρον χρῶμα, τὸ μυστηριώδες καὶ βαθύ, ἢ τὸ καστανὸν ἐκεῖνο, τὸ παιγνιδιῶδες καὶ εὐθυμον μὲ τὸ μακαρίως ἐλκυστικὸν σπιθοβόλημα! . . . Δὲν θέλεις νὰ ἴδῃς τίποτε ἄλλο, δὲν παρατηρεῖς ἐλλείψεις πλέον καὶ ἂν τὰς παρατηρῆς δὲν θέλεις νὰ τὰς ἀναγνωρίσης. Μόνον εἰς ἐκεῖνα προσέχεις τὰ μακτὰ τὰ ὁποῖα ἴστανται ἐνώπιόν σου ὡς προστάται θεοὶ τοῦ λοιποῦ σώματος καὶ σὲ βλέπουν προκλητικὰ, ὡς νὰ σοῦ λέγουν:—Τί κυττάξεις ἐκεῖ ἐμένα ἰδὲς! . . .

Τοῦτο ἐφώνουν ἀπὸ τοσοῦτου καιροῦ οἱ καστανοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς Βασιλικῆς εἰς τὸν Γεώργιον Βρανᾶν. Καὶ ἠνάγκαζον αὐτὸν μικρὸν κατὰ μικρὸν εἰς λήθην τοῦ πρώτου του ἔρωτος, εἰς λήθην τῆς λυγερῆς καὶ τῆς καλλονῆς τῆς. Καὶ μετ' ὀλίγον ἀκομῆ τὸν ἐπειθον ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἄλλη

ἐρασμιωτέρα ἐκείνης καὶ ὅτι ὅλα τὰ εἶχεν εἰς τὴν ἐντέλειαν. Ἡ Ἀφροδίτη ἔρωσε τὸν κεστὸν τῆς ἐπὶ τῆς παρθένου καὶ ἡ πρὶν διαπομπευμένη ἔγεινε ἢ ἐπιθυμητὴ σύζυγος τοῦ Διὸς! Καὶ ὅτε ἡ γραῖα Ἀγαθὴ εὕρεν εὐκαιρίαν νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸν υἱὸν τῆς τὴν πρότασιν τοῦ συνοικεσίου μετ' ἐξάλλου χαρᾶς ἤκουσε παρ' αὐτοῦ:

— Τῶρα! . . . τελειωμένα πράγματα μολογᾶς!

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ πυρετὸς τῆς ἐργασίας μεγάλως ἠλαττώθη. Τὰ γεννήματα ἐναποθηκεύθησαν καταλλήλως ἢ σταφῆς ἐπωλήθη εἰς καλὰς τιμὰς καὶ παρεδόθη ὅλη εἰς τοὺς ἀγοραστὰς. Αἱ πρῶται πνοαὶ τοῦ χειμῶνος ἠνάγκασαν καὶ τὰς τελευταίας οἰκογενεῖας τῶν ἐξωμάχων ν' ἀφίσουν τὰς καλαμποπλέκτους καλύβας των καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν κωμόπολιν. Οἱ ἔμποροι καὶ τοκισταὶ ἀνέλαβον τὰ κατὰστικὰ των, ἐξωφλοῦντες τὰς παλαιὰς καὶ ἀνοίγοντες νέας περιόδους. Οἱ φιλοχρήματοι νέοι, συλλέξαντες τοὺς μισθοὺς των καὶ βοηθηθέντες ὑπὸ τῶν συγγενῶν ἠνοίζαν τὸ μικρὸν παντοπωλεῖον των, ὄνειρευόμενοι τὰς προόδους τῶν παλαιῶν οἰκοκυρῶν. Οἱ καρραγωγεῖς ἔθεσαν εἰς ἀνάπαυσιν τοὺς ἵππους των καὶ ἤρχισαν νὰ μεταβάλλωσιν εἰς χρῆμα τὰς ἐπὶ τοῦ μαστιγίου γραμμαῖς. Οἱ οἰνοπῶλαι δὲν ἴσταντο πλέον μὲ τὰς χεῖρας σταυρωμένας ἐν νυσταλέᾳ προσδοκίᾳ πρὸ τῶν πάγκων των, ἀλλ' ἀπὸ τῆς αὐγῆς μέχρι προκεχωρημένης ὥρας τῆς νυκτὸς ἐσπευδον ἐδῶ κ' ἐκεῖ μὲ στίβας ποτηρίων εἰς χεῖρας διὰ νὰ προσθάσων τοὺς οἰνοπότας. Εἰς τὰ οἰνοπωλεῖα ἔβραζον οἱ θαμῶνες θορυβωδέστερα τοῦ ἐν ταῖς βυτίαις οἴνου. Τὰ καφνεῖα ἐβόγκων ἐκ τοῦ ἀλληλοδιαδόχου κτύπου τῶν χαρτοπαικτοῦτων ἐπὶ τῶν τραπεζῶν καὶ ὀπισθεν τῶν ρυπαρῶν ὑέλων καὶ τῶν ἐξ ἐρυθροῦ πανίου αὐλαίων, διεκρίνετο πνιγνῆρὰ, καπνοβροθῆς ἢ ἀτμοσφαῖρα. Τὰ καταστήματα ἀντήχουν ἐκ τοῦ ζυγίσματος τῶν ἐδωθίμων κ' ἐν γένει ἀπ' ὅλα τὰ μέρη ἢ ἀγορὰ ἐβόμβει ὑπὸ συμμιγοῦς θορύβου.

Ἐχει πάντοτε τοιαύτας παρακρουστικὰς διαθέσεις ἢ ἀγορὰ τῆς κωμοπόλεως ὁσάκις πωλεῖται μὲ καλὰς τιμὰς ἢ σταφῆς. Μετὰ τὴν θανατισμὸν σιωπὴν, ἢν κρατεῖ κατὰ τοὺς ἐργασίμους μῆνας μεταπίπτει αἴφνης εἰς θορυβώδη πανηγυρισμὸν ὡς εἰς καὶ μόνος ἀνὴρ, ἐννοῶν νὰ ἐορτάσῃ τὴν ἀμοιβὴν τῶν κόπων του. Κατὰ τὰς κυριακάς δὲ αὐτόγρημα ἐορτάζει καὶ λαμπροφορεῖ. Λαμπροφορεῖ μὲ τοὺς λεβέντας, οἵτινες φιλοτιμοῦνται νὰ ἐπιδείξουν τὰς νέας πολυποικίλους ἐνδυμασίας των καὶ ἐορτάζει μὲ τὰς διασταυρουμένας ἐπ' αὐτῆς γαμηλίους πομπὰς.

Ἡ νεότης δὲν κατελήφθη ἀκόμη ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ σκεπτικισμοῦ καὶ τῆς ἀποθαρρύνσεως περὶ τ' ἀναγκαιὰ τοῦ βίου. Ὁ ἀστὴρ τῆς ἐλπίδος φεγ-

γοβολοῦ ἀκόμη ἐνώπιόν της δεδοξασμένος, ὡς ἡ φωτεινὴ στήλη πρὸ τῆς πορείας τῶν Ἰσραηλιτῶν. Τὸ λαϊκὸν ἀπόφθεγμα: «ἡ μικρὸς μικρὸς παντρέψου ἢ τρανὸς κολογηρέψου», διατηρεῖ ἀκόμη τὴν φιλοσοφικὴν του ὑπόστασιν. Ἀλλὰ ποῖος πηγαίνει τὸρὰ νὰ κολογηρευθῇ, νὰ κρύψῃ τὸ λυγερὸν του κορμὶ ὑπὸ κολογηρικὸν ῥάσον καὶ μὲ τὴν ἀργυρᾶν φωνὴν του νὰ ψάλλῃ αἶνους εἰς ἄσκαρον παρθένον; Προτιμοῦν μᾶλλον μικροὶ μικροὶ νὰ συνδεθοῦν μὲ τὸ συμπλήρωμά των, νὰ βιβθοῦν ἀμέριμνοι εἰς τὸ παρὸν ἀφίνοντας εἰς τοὺς γέροντας τὴν ἔρευναν τῆς αὔριον. Καὶ ἡ κωμὸ-πολις οὕτω ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου μέχρι τοῦ Μαΐου δέχεται μετὰ διαχυτικῆς εὐθυμίας τὰ νέα ζεύγη, τὰ πηγνύοντα ἐν αὐτῇ τὴν φωλεάν των.

Κ' ἐφέτος πολλοὶ γάμοι ἐτελέσθησαν ἐν τῇ κωμοπόλει. Ἀλλ' ὁ λαμπρότερος ἐμελλε νὰ τελεσθῇ τὴν ἐρχομένην κυριακῇ. Τὸ συνοικέσιον τοῦ Βρανᾶ καὶ τῆς Βασιλικῆς ἐκηρύχθη πρὸ πολλοῦ. Τὸν Ὀκτώβριον ἐτελέσθησαν ἐπιστήμως οἱ ἀρραθῶνες καὶ ἤδη ὁ γάμος θὰ συνῆδε τὸ ταιριαζόμενον ἀνδρόγυνον. Ναι, ἦτο καθόλου ταιριαζόμενον ἀνδρόγυνον. Οἱ χωρικοὶ τὸ ἐπεκρότησαν φίλοι καὶ ἐχθροὶ συνεφώνουν ὅτι ὁ Βρανᾶς ἦτο ἄξιος σύζυγος τῆς Βασιλικῆς καὶ ἡ Βασιλικὴ ἀξία καὶ ἀμεμπτος γυνὴ τοῦ Βρανᾶ. Κανεὶς δὲν εἶχε ἀντίρρησην ὅλοι ἦσαν σύμφωνοι καὶ πρόθυμοι νὰ συνορτάσουν μετὰ τοῦ λαμπροῦ νεανίου καὶ τῆς ἀγαθῆς παρθένου. Ἀπὸ τῆς δευτέρας ἤδη ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος τὰ τύμπανα ἔχουν ἀδιακόπως ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ γαμβροῦ, ὁ δὲ σίτος, ὁ προουρισμένος διὰ τὸ Κεσκεῖκι, τὸ γλύκισμα αὐτὸ τὸ παρατιθέμενον ἐπὶ τῶν γάμων, μεταφέρθη ἵνα ἀλεσθῇ εἰς τὸν χειρῶν-λον μετὰ μεγαλοπρεποῦς συνοδείας. Καὶ τὸ σαββατικὸν ὅτε ἔγεινε τὸ ἐπίσημον ξύρισμα τοῦ γαμβροῦ εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἐπὶ νεροβαρέλας, τῶν λυγερῶν χορευουσῶν κύκλω καὶ τῶν τυμπανῶν ἠχούτων χαρμωδῶς, ἐκ τοῦ πλοῦτου τῶν βιβθέντων νομισμάτων ἐφάνη ἡ μεγάλη ἀγάπη ἧς ἀπήλαυεν ἐν τῇ κωμοπόλει ὁ Βρανᾶς.

— Ρίχνετε... ρίχνετε... νὰ ζήσῃ νὰ σᾶς πληρώσῃ ὁ Γιωργάκης μου!... ἔλεγεν ἡ γραῖα Ἀγαθῆ, ἐξάλλος ἐκ τῆς χαρᾶς.

«Α! ἔλα μωρὲ Στριμμένε νὰ ἰδῆς! ἔλα, ἀπὸ τὸν τάφο σου κυράτσα Παναγιώταινα νὰ μάθῃς ποῖον γαμβρὸν περιεφρόνησες!... Ἡ μητρικὴ καρδία τῆς Ἀγαθῆς ἐκόμπαζε καὶ ἐξηγείρετο φιλέλικκος ἢ προσβληθεῖσα φιλοτιμία της. Ἦρχετο ἀκόμη μεγαλοπρεπέστερα νὰ ἦσαν τὰ δῶρα, ἀκόμη ἐπισσημοτέρα νὰ γείνη ἡ πομπὴ ἵνα οὕτω κεντήσῃ τὸν φθόνον καὶ τὴν μετανόιαν τῆς οἰκογενείας Στριμμένου.

Καὶ δὲν κατεῖχετο μόνη ἡ γραῖα ἐξ αὐτῆς τῆς σκέψεως, ἀλλ' ὅλοι οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι τοῦ Βρανᾶ. Αἱ γυναῖκες ἔλυσαν τὴν γλῶσσαν

των εἰς ὑβριστικὰς παραγγελίας πρὸς τὴν Ἀνθῆν: — «Ἐ, τὴν τέτοια, ποῦ ἀλλάζει τοὺς ἀνδρας ὡς τὸ φίδι τὰ ὑποκάμισά του!... Καὶ εἰς ἐκπληκτικὰς φράσεις περὶ πλουσίας προικὸς τῆς νύμφης καὶ τῆς ἀγάπης, τὴν ὁποῖαν τρέφει ὁ Γεώργιος πρὸς αὐτήν: — Δὲν κάνει ὦρα χωρὶς νὰ τὴν ἰδῇ; θαρρεῖς καὶ τοῦ ἔκαμε μάγια, ἀδελφοῦλά μου!... Καὶ εἰς τὰ θαυμαστικὰ ἐπιφωνήματα διὰ τὰ πλοῦσια δῶρα τὰ ὅποια θὰ ἔκαμνεν ἡ οἰκογένεια Παντελῆ εἰς τὸν γαμβρὸν καὶ τοὺς συγγενεῖς του: — Τὰ ἔφερον ὅλα τόπια ἀπὸ τὰς Πάτρας ὁ Δημήτρης!... Χαιρέκακος διάθεσις ἀνεπτύχθη εἰς ὅλους καὶ ἠυφραίνοντο ἀπὸ τοῦδε διὰ τὴν λύπην καὶ τὴν ἐντροπήν, τὴν ὁποῖαν ἐφαντάζοντο ὅτι θὰ ἐλάμβανεν ἐκ τούτου ἡ λυγερὴ καὶ ἡ οἰκογένειά της...

Οἱ καρραγωγεῖς δὲν ὑστέρουν καὶ εἰς τοῦτο. Ἐσκέπτοντο ὅτι καταλλήλοτερος τρόπος διὰ νὰ ἐκδικηθοῦν τοὺς δύο συνεταίρους ἦτο νὰ φροντίσουν ὅπως γίνῃ λαμπρότερος ὁ γάμος τοῦ συναδέλφου των. Οὕτω ἐδείκνυον τὴν ἀγάπην, ἣν ἔτρεφον πρὸς τὸν Βρανᾶν, κ' ἐκαυτηρίαζον τὸν ἐγωϊσμόν των ἐμπόρων. Συνεσπειρώθησαν ὅλοι περὶ αὐτὸν ὡς στρατιῶται ἀληθεῖς περὶ τὴν ἀπειλούμενην σημαίαν των. Κ' ἐστελλον ἐπιδεικτικῶς διὰ τῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ παχυτάτους καὶ βαρεῖς ἀμνοὺς, στολιζόντες τὰ κέρατά των μὲ κοκκίνας ταινίας καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα: ἐφρόντιζον περὶ τοῦ καταλλήλου οἴνου, περὶ τῆς καλῆς ἐψήσεως τῶν ἄρτων τοῦ γάμου, περὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ Κεσκεῖκιου καὶ περὶ τῆς ἐπιτυχίας των νὰ συνεισφέρουν ὅλας των τὰς γνώσεις διὰ τὴν λαμπρότητα τῆς πομπῆς.

Ἀλλὰ τὴν κυριακῇ, καθ' ἣν ὦραν ἐτελεῖτο ἡ στέψις ἐντὸς τῆς οἰκίας Καινούριου καὶ εἰς τὴν αὐλὴν οἱ συμπεθέροι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, εἰς δύο κύκλους, ἐχόρευον ὑπὸ τοὺς ἠχοὺς δύο τυμπανῶν καὶ τεσσάρων αὐλῶν κ' ἐθεᾶτο ἐνθους καὶ ἐκπληκτος ὁ πέριξ κόσμος, σφοδρὰ συζήτησις ἐγείρετο ἐν τῷ μαγειρείῳ τῆς οἰκίας. Ἡ μήτηρ τῆς νύμφης ἠγωνίζετο ἐν συμφωνίᾳ μὲ τὰς ἄλλας συγγενεῖς γυναῖκας νὰ πείσῃ τὸν υἱὸν καὶ τοὺς φίλους τοῦ Βρανᾶ, ὅπως μὴ διέλθῃ ἡ πομπὴ ἀπὸ τὴν ἀγορᾶν. Εἰς τὴν ἀγορᾶν ἔκειτο καὶ ἡ οἰκία Στριμμένου καὶ κατ' ἀνάγκην κάτω ἀπὸ τὰ παραθύρα τῆς θὰ διήρχετο ἡ γαμήλιος πομπή. Ἀλλὰ θὰ ἐκρατεῖτο ἡ ἀγανάκτησις καὶ ὁ φθόνος τῆς Ἀνθῆς εἰς τὴν ὄψιν τοιαύτης συνοδείας; Δὲν θὰ τὴν ἐκέντα ἄρα γὰρ ὁ διάβολος νὰ βίψῃ μάγια διὰ νὰ κακιστρέψῃ τὴν εὐτυχίαν των νυμφίων; Τὸ ἐφοβεῖτο πολὺ ἡ γραῖα Παντελῆ. Καὶ τρέμουσα παρεκάλει τοὺς καρραγωγεῖς ν' ἀποφύγουν τὴν ὀλεθρίαν οἰκίαν.

— Γὰ ὄνομα Θεοῦ, παιδιὰ μου! φευγάτε ἀπὸ τὸ Σατανα!...

Ἀλλ' οἱ καρραγωγεῖς ἐπέμενον. Ἰσα ἴσα δὲ αὐτὸ ἐπρεπεν ἀπ' ἐκεῖ νὰ διέλθουν. Νὰ δεῖξουν πῶς κἀμνον ταῖς χαρὰς των αὐτοί: νὰ ἴδῃ ἡ Ἀνθῆ πῶς εἶνε οἱ γαμβροί, νὰ καταλάβουν οἱ ἔμποροι τί θὰ εἴπῃ γαμος. «Ὀχι, ὅπως τοὺς κἀμνον οἱ ἄρχοντες, μὲ κλισιμένα παράθυρα καὶ σιγανὰ ὡς νὰ ἐντρέπωνται!... Ὑπέσχοντο δὲ εἰς τὰς γυναῖκας ὅτι θὰ ἔχουν τέσσαρα τὰ μάτια των εἰς τὰ παράθυρα τῆς Ἀνθῆς.

— Μὴ φοβάσαι, μάννα, κ' ἐγὼ εἶμαι δῶ! εἶπεν ἐν πεποιθήσει ὁ Δημήτρης.

Ὁ πυροβολισμὸς ἀνήγγελλεν ἤδη τὸ τέλος τῆς

στέψεως. Οἱ χοροὶ διελύθησαν εὐθύς καὶ ὁ λαμ- πρὸς καὶ ὑπερήφανος ἵππος τοῦ Χατζηγιαννῆ, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἐφιλοδόξουν νὰ ἱππεύσωσι ὄλα αἱ νεανίδες κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, πλουσίως διεσκευασμένοι ἐκομίσθη παρὰ τὴν κλ'μακκα τῆς οἰκίας.

Ἐγετε γειά μαννούλα μου καὶ σεῖς καλοὶ γειτόνοι!...

Τὰ τύμπανα ἐκρότησαν τὸ συγκινητικὸν τραγοῦδι τοῦ ἀποχαριτισμοῦ τῆς νύμφης καὶ ἡ γαμήλιος πομπὴ ἐξεκίνησεν.

Ἐπειτα συνέχισα

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΒΙΤΣΑΣ.

ΑΜΕΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ

[Εὐφροσύνης Γάλλος συγγραφεὺς, καθηγητῆς ἐν Λονδίῳ, κρυπτόμενος δὲ ὑπὸ τῷ ψευδωνυμῳ Max O' Reil, ὅστις ἔγραψεν ἤδη τεράστια ἀνεκδοτὰ βιβλία περὶ τῶν Ἀγγλων, τῶν Ἀγγλίδων καὶ τῶν Σκωτῶν, ἐδημοσίωσεν ἐσχάτως τὸμον ἀμερικανικῶν ἐντυπώσεων. Τὸ ἔργον ἔχει, ὡς καὶ τὰ προηγουμένα ἐκδοθέντα, ἀνεκδοτικὴν χαρακτῆρα, δὲν εἶνε δὲ σοβαρὰ καὶ ἐμβριθὴς μελέτη περὶ τῆς Ἀμερικῆς — ἀλλὰ μᾶλλον συλλογὴ στιγμιαίων φωτογραφιῶν, λήψευσιν κατὰ τὴν διάρκειαν ὀλιγομένου ταξιδίου ἐν τῷ νέῳ κόσμῳ, αἱ ὅποια ὅμως μᾶς ἀποκαλύπτουν πολλάκις ἴαν ἐνδιαφερούσας ἀπόψεις ἐπὶ τῆς χώρας τῶν ἡθῶν αὐτῆς καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων αὐτῆς. Διασκεδάζων ἤμπορεῖ τις πολλὰ νὰ μάθῃ, ἀπὸ τῆς μεθωγραφικῆς καὶ εὐφρείας αὐτῆς σελίδας].

Ἡ Ἀμερικὴ. — Οἱ κάτοικοί της. — Πῶς ἀνεκαλύφθη ἡ Ἀμερικὴ — Ἀνεκδοτὸν περὶ Ἡλίου. — Ἡ Ἀμερικὴ εἶνε ἀληθινὴ φαντασμαγορία. — Μία ἀμερικανικὴ ἐπιστολὴ μὲ πείθει νὰ ταξειδεύσω εἰς Ἀμερικὴν. — Ἡθῶν καὶ ἔθιμα. — Πῶς κρῖνονται οἱ ἱεροκήρυκες ἐν Ἀμερικῇ. — Αἱ τρεῖς ἐρωτῆσεις τῶν Ἀμερικανῶν πρὸς τοὺς ξένους. — Τί φρονῶ περὶ τῆς Ἀμερικῆς πρῖν... τὴν ἰδίῃ.

Ἡ Ἀμερικὴ ἀριθμεῖ σήμερον ἐξήκοντα ἑκατομύρια κατοίκων... ἐξ ὧν οἱ πλεῖστοι συνταγματάρχαι.

Ἡ γιγαντιαία αὕτη χώρα ἀνεκαλύφθη κατὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα ὑπὸ τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου, ὅστις εἶχεν ἤδη ἀποδείξει τὸ δαιμόνιον ἐρευρητικόν του, στήνων αὐτὰ ἐπὶ τῶν τραπέζων.

Κατὰ τινὰ περίφημον Ἀμερικανὸν μεθωγράφον, ἡ Ἀμερικὴ ἀνεκαλύφθη κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον:

Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας συνάμειλε ἐν βράδῳ μετὰ τοῦ Κολόμβου. Αἶφνης ἐπῆλθεν εἰς τὴν Μεγαλειότητά του φωτεινὴ ἰδέα. Ἐστράφη πρὸς τὸν Κολόμβον καὶ τοῦ εἶπε:

— Κολόμβε, διατί δὲν πηγαίνεις ν' ἀνακαλύψῃς τὴν Ἀμερικὴν;

— Πηγαίνω, Μεγαλειότατε, ἂν εὐαρεστηθῆτε νὰ μοῦ παραχωρήσετε ἐν πλοῖον.

Ὁ Χριστόφορος Κολόμβος ἔλαβεν ἐν πλοῖον καὶ διευθύνθη πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ὑπέθετεν ὅτι εὕρισκετο ἡ Ἀμερικὴ. Μετὰ πολὺήμερον πλοῦν, οἱ ναῦται ἤρχισαν νὰ παραπονούνται καὶ ἐκήρυξαν ὅτι δὲν ἐπίστευαν εἰς τὴν ὑπαρξίν τῆς Ἀμερικῆς.

Ὁ Κολόμβος ἐπέμενον.

Ἀφοῦ παρήλθον ἀρκεταὶ ἡμέραι, ὁ πλοηγὸς ἔκραξε πρὸς τὸν μέγαν ναυσιπόρον:

— Κολόμβε, γῆν ὄρω!

— Εἶν' ἡ Ἀμερικὴ, ἀνέκραξεν ὁ Κολόμβος.

— Εἶσαι βίβαιος;

— Εὐκόλα ἤμποροῦμεν νὰ βεβαιωθῶμεν, ἀπήντησεν ἡσύχως ὁ Κολόμβος. Βλέπω εἰς τὴν παραλίαν πλῆθος ἰθαγενῶν, νὰ τοὺς ἐρωτήσωμεν.

Ὁ Κολόμβος ἀμέσως, συνοδευόμενος ἀπὸ ὀλίγους ναύτας, ἀπεβίβασθη διὰ λέμβου εἰς τὴν ξηρὰν καὶ διηυθύνθη πρὸς τοὺς ἀγρίους.

— Ἐ! ἐσεῖς αὐτοῦ ἐπάνω, ἐφώνησεν ὁ Κολόμβος, εἰδὼ εἶνε ἡ Ἀμερικὴ;

— Ἐδῶ, ἀπήντησαν οἱ ἄγριοι.

— Καὶ ἐσεῖς εἶσθε οἱ Ἀμερικανοὶ ὑποθέτω;

— Ναῖσκε.

Τότε ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀγρίων ἠρώτησε τὸν Κολόμβον:

— Καὶ ἐσὺ μὴν εἶσαι ὁ Χριστοφόρος Κολόμβος;

— Ὀλοκληρὸς!

Ὁ ἀρχηγὸς στρεφόμενος περὶ τοῦ ὀπαδοῦ του, εἶπε:

— Παιδιά, τὴν ἐπάθαμε, μᾶς ἀνεκάλυψαν!

Ὁ Κολόμβος ἐπιχαίρων διὰ τὴν ἐπιτυχίαν του, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἰσπανίαν διὰ ν' ἀνακηρύξῃ τὴν ἀνακάλυψίν του εἰς τὸν βασιλεῖα.

Κάποιος Ἀγγλος ἐκαυχᾶτο κάποτε ἐνώπιον Γάλλου διὰ τὴν ἀπέραντον ἔκτασιν τοῦ βρετανικοῦ κράτους.

— Μάλιστα, κύριε, ἀνέκραξεν ἐν εἴδει ἐπιλόγου, ὁ ἥλιος δὲν δίδει ποτὲ εἰς τὰς βρετανικὰς κτήσεις.

— Δὲν μοῦ φαίνεται παράξενον, ἀπήντησεν ἀταράχως ὁ Γάλλος, ὁ ἥλιος πρέπει νὰ ἔχῃ πάντοτε τέσσαρα τὰ μάτια του σὲ τέτοιους μπερμπάντιδες!

Ἀλλ' ὁ ἥλιος σήμερον ταξειδεύει ἀπὸ τὴν Νεαν Ὑορκην εἰς τὸν Ἅγιον Φραγκίσκον φωτίζων ἐλεύθερον ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἐν ἔτει 1776 παρεκάλεσε τοὺς Ἀγγλοὺς νὰ τοῦ κάμουν τὴν χάριν νὰ τοῦ ἀδειάσουν τὴν γωνίαν.

Πληθυσμὸς, πρόοδος, πολιτισμὸς, ὅλα ἐν Ἀμερικῇ βαίνουν γιγαντιαίως βήμασιν. Νομίζει κανεὶς

ὅτι αἱ πόλεις θγαίνουσι ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν γῆν. Ἡ δεῖνα πόλις μὲ εἴκοσι χιλιάδας ψυχῶν, μὲ τοὺς ναοὺς, τὰς βιβλιοθήκας, τὰ σχολεῖα, τὰ ξενοδοχεῖα, τὰς τραπέζας τῆς πρὸ δύο ἐτῶν ἦτο ἀπλοῦν τέλμα ἢ μέρος δάσους, καὶ σήμερον οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀκολουθοῦν τοὺς παρισίους συμμοῦς, ὅπως οἱ κάτοικοι τῆς Νέας Ὑόρκης ἢ τοῦ Λονδίνου.

Τὰ πάντα εἶνε μεγάλα, κολοσσιαῖα ἐν Ἀμερικῇ, τὴν δικαίαν δὲ ὑπερηφάνειαν τοῦ πολίτου τῆς νεαρᾶς Δημοκρατίας ὑποθάλλει τὸ μεγαλεῖον τῶν βουνῶν, τῶν ἐρήμων, τῶν καταρρακτῶν, τῶν γεφυρῶν, τῶν βαθυλωνείων πόλεων αὐτῆς.

Τίποτε δὲν εἶνε ἀδύνατον ἐν Ἀμερικῇ καὶ τὰ παραμύθια τῆς Χαλιμάς εἶνε παιγνίδια ἐν σχέσει πρὸς ὅ,τι εἶδα. Ὅλα εἶνε μεγάλα, κολοσσιαῖα, ὅλα βαδίζουσι μὲ ἀτμόν, μὲ ἠλεκτρισμόν, ὅλα σοῦ φέρουν ζάλην — δὲν παραξενεύονται διότι οἱ Ἀμερικανοὶ μεταχειρίζονται τὰ ἐπιθετα πάντοτε εἰς ὑπερθετικὸν βαθμὴν.

Εἰς ἀπόδειξιν τῶν λεγομένων μου παραθέτω ἐνταῦθα ἐπιστολὴν Ἀμερικανοῦ, τὴν ὁποῖαν ἔλαβα τὸν Μάιον τοῦ 1877 καὶ ἣ ὁποῖα μὲ παραινέσει νὰ μεταβῶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Χρονολογεῖται ἐκ Βοστώνης:

«Φίλε κύριε,

«Ἐπρόκειτο νὰ ἔλθω μὲ τὸ ἀτμόπλοιο τῆς Λιβερούλης διὰ νὰ ὀμιλήσω μαζί σας περὶ μιᾶς ἰδέας, ἣ ὁποῖα μοῦ ἐπήλθε χθές. Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ ἔτος ἕκαμα εἰς φράξ τὸ ταξίδιον ἀπὸ Βοστώνης εἰς Λιβερούλην καὶ ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀνάγκη νὰ μεταβῶ εἰς τὴν Ῥωσίαν καὶ τὴν Ἰαπωνίαν καὶ νὰ ἐπιστρέψω εἰς Βοστώνην διὰ Καλιφορνίας καὶ Μεξικῶν. Αὐτὰ ὅλα διὰ νὰ σᾶς εἶπω, ὅτι ἂν εἶνε δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ σχέδιόν, τὸ ὁποῖον θέλω νὰ συζητήσω μαζί σας, ἡμποροῦμεν νὰ συνεννοηθῶμεν ταχυδρομικῶς».

Ἀνάγκη νὰ ἰδοῦμεν τὴν Ἀμερικὴν, εἶπα μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς καὶ ἡτοίμασα τὰς ἀποσκευὰς μου.

Λαὸς ἔχων μὲλις ἑκατονταετῆ ὑπαρξίν καὶ ἀποτελούμενος ἐκ ποικιλιωτάτων στοιχείων δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἔχη ἰδιάζοντα χαρακτηριστικὰ ἐναργῆ.

Ὑπάρχουν Ἀμερικανοί, ἀλλ' ὁ Ἀμερικανὸς ἀκόμη δὲν ὑπάρχει.

Ὁ κάτοικος τῶν βορειανατολικῶν χωρῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ὁ Γιάγκεε, διαφέρει ἀπὸ τὸν δυτικὸν ἀμερικανόν, ὅσον ὁ Ἀγγλὸς διαφέρει ἀπὸ τὸν Γερμανόν, ἢ τὸν Ἰσπανόν.

Ὀνόμασε ἕνα Γιάγκεε «ψεύτην», θὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ δωμάτιον λέγων ἀπλοῦστατα:

— Τὸ λὲς ἐσύ, ἀλλὰ τί σημαίνει αὐτό;

Πῆγαινε πρὸς Δυσμὰς καὶ εἰπέ ἕνα Ἀμερικανόν «ψεύτην». Θὰ θυμώσῃ καὶ θὰ σοῦ σκάσῃ ἕνα φουσκόν. Πῆγαινε εἰς τὴν Μεσημβρίαν ἢ εἰς τὸ Φάρ-Ουέστ, εἰπέ ἕνα κάτοικον «ψεύτην», θὰ βγάλλῃ τὸ βόλδερ καὶ θὰ σοῦ πετάξῃ τὰ μυαλά εἰς τὸν ἀέρα.

Ἄν ἱεροκῆρύξ τις ἐξαγγείλῃ ἀπὸ τοῦ βήματος

παρατηρήσεις κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἑτεροδόξους, ὁ Ἀμερικανὸς τῆς Ἀνατολῆς θὰ ὑψώσῃ ἀπλωδὸς τοὺς ὤμους καὶ τὴν ἐπομένην Κυριακὴν θὰ ὑπάγῃ εἰς ἄλλην ἐκκλησίαν ὅταν κανεὶς δὲν εἶνε εὐχαριστήμενος ἀπὸ τὸν προμηθευτὴν τοῦ παίρνει ἄλλον. Ὁ Ἀμερικανὸς τῆς Πενσυλβανίας θ' ἀνοίξῃ σφοδρὸν πῦρ κατὰ τοῦ ἱεροκῆρυκος εἰς τὸν ἐπιτόπιον τύπον. Ὁ Ἀμερικανὸς τοῦ Κανσὰς (1) θὰ περιμείνῃ τὸν ἱερέα εἰς τὴν θύραν τοῦ ναοῦ καὶ «θὰ του πατήσῃ ἕνα γερὸ ξύλον».

Οἱ Ἀμερικανοὶ ἀγαποῦν τὰ φιλοφρονηματα καὶ εἶνε πολὺ εὐαίσθητοι εἰς τὰς ἐπικρίσεις. Μόλις ξένος τις ἀποβιβάσθῃ εἰς τὸν τόπον τῶν, τὸν ἐρωτοῦν «πῶς του φαίνεται». Ἐπὶ δεῖκα προσώπων, τὰ ὁποῖα θὰ συναντήσῃτε ἐννεὰ θὰ σᾶς ἀπευθύνουν τὰς ἐξῆς ἐρωτήσεις:

1) Εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ὅπου ἐρχεσθε εἰς τὴν Ἀμερικὴν;

2) Ἀπὸ ποῦ εἴσθε εἰς τὴν Ἀμερικὴν;

3) Πῶς σᾶς φαίνεται ἡ Ἀμερικὴ; (2)

Πολλοὶ εἶνε ἀκόμη περιεργότεροι καὶ δὲν περιμένουν νὰ ἔλθετε κἂν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, διὰ νὰ σᾶς ἐρωτήσῃτε ποῖα εἶνε ἡ περὶ αὐτῆς γνώμη σας.

Μόλις εἶχα ἀποβιβάσθῃ ἐπὶ τοῦ Γερμανικοῦ, διὰ τοῦ ὁποῖου ἔμελλα νὰ μεταβῶ ἐκ Λιβερούλης εἰς Νέαν Ὑόρκην, ὅτε ὁ ταχυδρομικὸς διανομὴς, ἀνεληθὼν εἰς τὸ πλοῖόν, μοῦ ἐνεχείρισεν ἐπιστολὴν. Τὴν ἀπεσφράγισα καὶ ἀνέγνωσα:

«Κύριε, — Ἡμπορεῖτε κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πλοῦ σας νὰ μοῦ γράψετε ἕν ἄρθρον περὶ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῶν Ἀμερικανῶν; Εὐτυχῆς θὰ ἔλογιζέμην ἂν ἠδυνάμην νὰ μάθω ποῖαν γνώμην ἔχετε ἐκ τῶν προτέρων περὶ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῶν Ἀμερικανῶν, διὰ νὰ τὴν δημοσιεύσω εἰς τὴν ἐφημερίδα μου μὲλις φθάσατε».

Ἡ ἐπιστολὴ ἦτο ὑπογεγραμμένη ἀπὸ τὸν ἀξιαγάπητον καὶ διαπρεπῆ ἀρχισυντάκτην τοῦ Κριτικῶν, τοῦ σπουδαιότερου φιλολογικοῦ φύλλου τῆς Νέας Ὑόρκης.

Γελῶ ἀκέρμη.

Εἶχα ἀκούσει, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὅτι ὁ ἀμαξηλάτης ὁ ὁποῖος ἐρχεται ἐν Νέα Ὑόρκη ἐπάνω εἰς τὸ ἀτμόπλοιο διὰ νὰ σᾶς μεταφέρει εἰς τὸ ξενοδοχεῖον σᾶς ἐρωτᾷ: «Πῶς σοῦ φαίνεται ἡ Ἀμερικὴ, ἀρέντη;» ἀλλὰ δὲν ἐφραταζέμην ποτε, ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ μοῦ ζητοῦν εἰς τὴν Λιβερούλην ἐκ τῶν προτέρων ἄρθρα περὶ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῶν Ἀμερικανῶν.

(1) Ἀναγινώσκω εἰς μίαν ἐφημερίδα τῆς Νέας Ὑόρκης: «Ἐν Κανσὰς εἰς τῶν ἀκρατῶν τοῦ ἱερέως ἀπέκοψε τὴν μύτην του διὰ τῶν ἰδόντων, ἐνεκα παρατηρήσεως τὴν ὁποῖαν αὐτὸς ἐξέφερεν ἀπὸ τοῦ ἁμῶνος».

(2) Θεωρῶ περιττὸν νὰ ἐξέρω καταφανεῖς τινὰς ἀναλογίας μεταξὺ τοῦ ἀμερικανικοῦ καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος. Τὰς ἀφίνω εἰς τὸν νοῦμον ἀναγινώσκειν. — Σημ. Μ.

[Κατὰ τὸν Max O'Rell]

K.

Εύρισκόμεθα ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Βανεβίλ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ κυνηγίου. Τὸ φθινόπωρον διήρχετο ὑπερῶδες καὶ μελαγχολικόν. Τὰ πίπτοντα φύλλα, ἀντὶ νὰ τριζούν ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν περιπατητῶν, ἐσήπωντο ἐρυθρὰ ἐν ταῖς ὁδοῖς, ὑπὸ τὰς πυκνάς βροχάς. Τὸ ἔγγυς δάσος σχεδὸν ἐντελῶς γυμνόν, ἦτο ὑγρὸν ὡς αἶθουσα λουτροῦ. Ὅταν εἰσῆρχεσθαι εἰς αὐτό, κατωθεν τῶν μαστιζομένων ὑπὸ τῶν θεαλῶν μεγάλων δένδρων, ὁσμὴ εὐρώτος, ὀμιγλώδεις ὑδρατρικοί προσφάτως καταπεσόντος ὄμβρου, ἀπόπνοια γλῶσσης βρεγμένης καὶ χόματος ποτισμένου, σὲ περιέβαλλον πανταχόθεν. Καὶ οἱ κυνηγοί, κύπτοντες ὑπὸ τὴν ἀένναον ταύτην πλημμύραν, καὶ οἱ σκύλοι σκυθρωποί, μὲ καταίθασμένην τὴν οὐρὰν καὶ τὸ τρίχωμά των κολλημένον ἐπὶ τῶν πλευρῶν, καὶ αἱ νεαραὶ Ἀρτέμιδες μὲ τὰς καταμουςκευμένας ἀμαζόνες των, ἐπανήρχοντο καθ' ἐσπέραν ἐκ τῆς θήρας κατακοπτοὶ τὸ τε πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα.

Ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ πύργου, μετὰ τὸ δεῖπνον, ἡ ὀμιγύρις ἐπαίξει τὸμπολαν, ἀλλ' ἀνευ ὀρέξεως, ἐνῶ ὁ ἀνεμος ἐφύσα μανιωδῶς κατὰ τῶν παραθυροφύλλων καὶ ἐστρηφογύριζε τοὺς γηραιούς ἀνεμοδείκτας ἐν θορύβῳ. Καὶ θὰ ἐπεθύμει τότε κανεὶς, διὰ νὰ περάσουν αἱ μακρὰ αὐταὶ ὥραι τῶν χειμερινῶν νυκτῶν, νὰ ἤκουεν εἰ δυνατὸν διηγήσεις εὐαρέστους ἱστοριῶν, μύθους ἢ ἀνέκδοτα, ὡς ἐκεῖνα ἄτινα ἀναγινώσκει τις εἰς τὰ βιβλία. Ἄλλ' οὐδεὶς ἐκ τῆς συντροφίας εἴξευρέ τι ἐνδιαφέρον. Οἱ κυνηγοὶ διηγούντο κοινότατα θηρευτικά ἐπεισόδια καὶ αἱ γυναῖκες μάτην κατετυραννοῦν τὴν φαντασίαν των, χωρὶς νὰ κατορθῶνουν οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον νὰ τὴν ἐξομοιῶσιν πρὸς τὴν τῆς Χαλιμᾶς. Καὶ θὰ παρηγοῦντο βέβαια τοῦ εἶδους αὐτοῦ τῆς διασκεδάσεως, ἂν μὴ νεάνεις τις, κρατοῦσα ἀπὸ στιγμῶν τιῶν τὴν χεῖρα μιᾶς γραικῆς θείας τῆς, ἧτις εἶχεν ἀπομεινῆ γεροντοκόρη, παρετήρει αἰφνης ἐν μικρὸν δακτυλίδι καμωμένον ἀπὸ λεπτᾶς ξανθᾶς τρίχας ὅπερ αὐτὴ ἔφερε καὶ ὅπερ πολλακίς τέως εἶχεν ἰδῆ χωρὶς νὰ προσέξῃ ἡ νεα. Καὶ περιστρέφουσα αὐτὸ ἄρμα διὰ τῶν δακτύλων τῆς:

— Δὲν μοῦ λές σέ παρακαλῶ, θεία, ἠρώτησε, τί δακτυλίδι εἶν' αὐτό; Θὰ ἔλεγε κανεὶς πῶς εἶνε ἀπὸ μαλλιά παιδιοῦ!...

Ἡ γεροντοκόρη ἐκοκκίνισεν, ἐκιτρίνισε, καὶ καὶ μὲ φωνὴν τρέμουσαν:

— Εἶνε τὸσον λυπηρὰ ἱστορία, κόρη μου, εἶπε, τὸσον λυπηρὰ, ποῦ δὲν ἐπιθυμῶ ποτέ νὰ ἠμιλῶ περὶ αὐτῆς. Ὅλη ἡ δυστυχία τῆς ζωῆς μου

περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ τοῦ δακτυλιδίου. Ἡμουν τότε νεοτατη, ἀλλ' ἡ ἀναμνησις μοῦ ἔμεινε τὸσον ζωηρὰ, ὥστε κλαίω καὶ τώρα ἀκόμη, ὅταν τὸ ἐνθυμηθῶ...

Αὐτοστιγμῆ ὅλοι ἠθέλησαν νὰ μάθουν τὴν ἱστορίαν ἄλλ' ἡ θεία ἤρνετο νὰ τὴν διηγηθῆ: τέλος ὅμως τὴν παρεκάλεσαν τὸσον πολὺ ὥστε συγκατετέθη νὰ ἀρχίσῃ:

— « Μὲ ἠκούσατε βέβαια νὰ ἠμιλῶ συχνὰ περὶ τῆς οἰκογενείας Σαντέζ, ἧτις ἐξέλιπε σήμερον. Ἐγνώρισα τοὺς τρεῖς τελευταίους ἀπογόνους αὐτῆς τῆς οἰκογενείας, οἱ ὅποιοι ἀπέθαναν καὶ οἱ τρεῖς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Αἱ τρίχες διὰ τῶν ὁποίων εἶνε καμωμένον αὐτὸ τὸ δακτυλίδι εἶνε ἀπὸ τὰ μαλλιά τοῦ τελευταίου. Ἦτον δεκατριῶν ἐτῶν ὅταν αὐτοκτόνησε δι' ἐμέ. Σὰς φαίνεται παράξενον, αἰ;...

Ἄ! ἦτον περίεργος οἰκογένεια ἡ οἰκογένεια αὐτῆ τῶν Σαντέζ! Τρελλοὶ ἂν θέλετε ὅλοι των, ἀλλὰ τρελλοὶ εὐχάριστοι, τρελλοὶ ἐξ ἔρωτος. Ὅλοι ἀπὸ πατρός εἰς υἱὸν ἦσαν ἄνθρωποι βιαιοπαθεῖς, εἶχαν ὄρμας ἰσχυράς καὶ ἀκαθίετους αἰτινες τοὺς ἐξώθουν εἰς τὰς μᾶλλον ἐξάλλους ἐπιθυμίας, εἰς τὰς μᾶλλον φανατικὰς ἀφοσιώσεις, εἰς τοὺς μᾶλλον παραφόρους ἔρωτας. Ἡ ἀγάπη ἦτον ἔμφυτος εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῶν, ἀπαράλλακτα ὅπως ἡ φλογερά πρὸς τὰ θεῖα εὐλάβεια εἰς ἄλλους. Ὅσοι πηγαίνουν καὶ γίνονται κληῖροι δὲν ἔχουν τὴν αὐτὴν ψυχὴν καὶ ἰδιοσυγκρασίαν βέβαια μ' ἐκείνους ποῦ γίνονται ἔμποροι. Εἰς τοὺς συγγενικούς μας κύκλους θὰ ἠκούσατε νὰ λέγουν παντοτε παρομιωδῶς, ἐν σχέσει πρὸς αὐτοὺς, ὁσάκις ἐπρόκειτο περὶ κανενὸς πολὺ ἐρωτευμένου: «Εἶνε ἐρωτευμένος σάν Σαντέζ». Καὶ μόνον δὲ νὰ τοὺς ἔβλεπε κανεὶς θὰ ἠμποροῦσε νὰ τὸ ἐννοήσῃ. Εἶχαν ὅλοι τὴν κόμην βοστρυχωτήν, καταπίπτουσαν ἐπὶ τοῦ μετώπου, γένεια σγουρὰ καὶ μακτὰ μεγάλα, τῶν ὁποίων τὸ βλέμμα εἰσέδουε μέσα σου καὶ σὲ ἐτάραττε χωρὶς νὰ ἠξέυρης διατί. Ὁ ἔρωσ μετεδίδητο κληρονομικῶς, κατὰ παράδοσιν, ἐν τῇ οἰκογενείᾳ των καὶ ὅλοι τὸν αὐτὸν σεβασμὸν καὶ τὴν αὐτὴν λατρείαν ἔτρεφον πρὸς αὐτόν. Ἄρρενες καὶ θήλειες, τὸν ἐθεώρουν ὡς τὸ φυσικώτερον πρᾶγμα τοῦ κόσμου, καὶ ὅταν ἐπρόκειτο περὶ ἔρωτος τίποτε δὲν ἠμποροῦσε νὰ τοὺς ἐκπλήξῃ. Αἱ κόραι αὐτῶν, ὁσάκις ἐτύχαινε νὰ ἠμιλοῦν ἐμπρός των περὶ κλίσεων ἐμποδιζομένων, περὶ χωρισμοῦ ἐραστῶν ἢ καὶ ἐκδικήσεων μετὰ προδοσίας ἀκόμη, δὲν ἔλεγαν πάντοτε τίποτε ἄλλο παρὰ μόνον: « Πόσον (αὐτὸς ἢ αὐτὴ) θὰ ὑπέφερε γιὰ νὰ φθάσῃ εἰς ἐκεῖ ! ». Καὶ ἐλυποῦντο δι' ὅλα τὰ

δράματα τῆς καρδίας, καὶ ἐγγληματικὰ ἀκόμη ἐάν ἦσαν, πάντοτε ἐλυποῦντο, — δὲν ἠγανάκτου ποτέ.

Ὁ πάππος ἐκείνου διὰ τὸν ὅποιον σὰς ἠμιλῶ, μετὰ σειρὰν ὄλην ἐρωτικῶν περιπετειῶν καὶ θορυβωδῶν ἐπεισοδίων καὶ μονομαχιῶν, ἐξηκοντοῦτης καὶ πλέον ἠγάπησε μανιωδῶς τὴν κόρην τοῦ ἐπιστάτου του. Ἐπρόφθασα καὶ τοὺς ἐγνώρισα καὶ τοὺς δύο. Ἐκεῖνη ἦτον ξανθὴ, ὠχρὰ, λεπτοτάτη ὀμιλοῦσα σιγὰ—σιγὰ καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἦτον τὸσφ γλυκεῖα καὶ τὸσον τρυφερὸν τὸ βλέμμα τῆς ὅπου ἐνόμιζες ὅτι ἦτον ἡ Παναγία. Ὁ γέρον ἐπατρίδης τὴν ἐπῆρεν εἰς τὸν πύργον του καὶ τὴν ἐγκατέστησεν ἐκεῖ καὶ ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν εἶχε τὸσον κυριεωθῆ ἀπὸ τὴν ἀγάπην του πρὸς αὐτὴν ὥστε δὲν εἰμποροῦσε νὰ ξεκολληθῇ ἀπὸ κοντὰ τῆς. Ἀλλὰ ἓνα φθινόπωρον, κάποιος ἀπὸ τοὺς προσκεκλημένους εἰς τὸν πύργον διὰ τὸ κυνήγι, ὁ κ.δὲ Γραδέιλ, ἓνας ὠραῖος κομψευόμενος, ἐρωτεύθη φαίνεται τὴν κόρην καὶ μίαν ἡμέραν τὴν κατῴρθησε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Ὁ δὲ Σαντέζ δὲν εἶπε λέξιν, ἔμεινεν ἀπαθίστατος, ὡς νὰ μὴ συνέβη τίποτε. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἓνα πρωὶ, τὸν εὐρήξαν ἀπηγγονισμένον κάτω εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ πύργου ἐν τῷ μέσφ τῶν σκύλων του.

Ὁ υἱὸς του ἀπέθανε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, εἰς ἐν ξενοδοχείον τῶν Παρισίων, κατὰ τὸ 1841 ἀπατηθεὶς ἀπὸ μίαν αἰοιδὸν τῆς Ὀπερας, τὴν ὁποίαν ἠγάπησε θερμότερα. Ἀφῆκε δὲ ἓνα υἱὸν δωδεκαετῆ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, τὴν ἀδελφὴν τῆς μητρὸς μου, χήραν ἧτις μετὰ τὸ δυστύχημα τὸ ὅποιον τῆς συνέβη ἤλθε καὶ κατώκησε μαζί μας εἰς τὸ ἐν Βεντιλιὸν κτῆμα μας.

Ἡμουν τότε ἕως δεκαεπτὰ ἐτῶν περίπου. Καὶ ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη αὐτὸν τὸν μικρὸν σάν νὰ τὸν ἔχω ἐμπροστά μου.

Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί κλλόκοτον καὶ ἐκπληκτικῶς πρωῖμου ἀναπτύξεως παιδί ἦτον αὐτός ὁ μικρὸς Σαντέζ. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ὅλα τὰ ἔμφυτα τῆς ἀγάπης, τῆς τρυφερότητος, τοῦ ἔρωτος, ὅλαι αἱ ἐξάψεις καὶ ὅλαι αἱ ἤρμαι τῆς οἰκογενείας του εἶχαν συγκεντρωθῆ εἰς αὐτὸν τὸν τελευταῖον βλαστὸν τῆς.

Ἐπεριπάτει συνήθως, ὥρας ἑλοκλήρους, ἀποκάτω ἀπὸ τὴν μεγάλην δεινροστοιχίαν τῶν πετελεῶν ἢ ὅποια φθάνει ἀπὸ τὸν πύργον μας ἕως εἰς τὸ δάσος, πάντοτε μόνος του καὶ σκεπτικός, ὡς νὰ ὠνειροπόλει, ἐν σοβαρότητι, τὰς χεῖρας του συμπεπλεγμένας ἔχων ὀπισθεν καὶ τὸ μέτωπόν του σκυρμένον. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐσήκωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκύτταζε τὰ παραθυρὰ μου. Καὶ ἐγώ, ἦνοιγα κάποτε τὸ παράθυρον, καὶ τὸν ἐκύτταζα καὶ ἐγώ, τὸν αἰσθηματικὸν αὐτὸν μικρὸν, τότε δὲ αὐτὸς ἐστῆκετο

καὶ μὲ ἔβλεπεν ὡς νὰ ἠσθάνετο πρᾶγματα τὰ ὅποια δὲν ἦσαν βέβαια διὰ τὴν ἡλικίαν του.

Κάποτε, τὸ βράδυ, μετὰ τὸ δεῖπνον, ὅταν ἡ νύκτα ἦτον γλυκεῖα μοῦ ἔλεγε:

— Πάμε νὰ κρῶμε λίγα βήματα, ἐξαδέλφη.

Καὶ κατεβαίναμεν μαζί εἰς τὸν κήπον. Καὶ ἐνῶ ἐπεριπατούσαμεν, ἐστῆκετο ἐξαφνα καὶ μοῦ ἔδειχεν εἰς τὰ βάθη τοῦ δάσους ἢ τῆς δεινροστοιχίας τὰς φευγούσας σκιάς, ἢ τὴν λευκὴν ὀμιγλῆν, τὴν διαφανῆ γάζαν, διὰ τῆς ὁποίας τῆς σελήνης τὸ φῶς περιβάλλει τὰ πράσινα φυλλώματα καὶ μοῦ ἔλεγε:

— Κύτταξε, κύτταξε, ἐξαδέλφη!... Ἄ! δὲν μ' ἐννοεῖς, τὸ αἰσθάνομαι... Ἄν μ' ἐννοῦσες θὰ ἤμεθα εὐτυχεῖς... Πρέπει νὰ ἀγαπᾶ κανεὶς διὰ νὰ εἰμπορῆ νὰ ἐννοήσῃ...

Διότι εἶχεν ἀρχίσῃ νὰ μὲ ἀγαπᾶ τὸ παλῆοπαῖδο, νὰ μὲ ἀγαπᾶ μέχρι τρέλλας. Ἐγώ, δὲν ἠμποροῦσα νὰ κρατηθῶ, καὶ τὸ ἐφιλοῦσα σκαμμένη ἀπὸ τὰ γέλοια.

Ἄλλοτε, μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπίσης, ἐπήγαγε καὶ ἐκάθητο εἰς τὰ γόνατα τῆς μητρὸς μου καὶ τῆς ἔλεγεν.

— Ἐλα, θεία, πές μας σέ παρακαλῶ καμμιὰ ἐρωτικὴ ἱστορία.

Καὶ ἡ μητέρα μου, διὰ νὰ τὸν διασκεδάσῃ, τοῦ διηγείτο ὅλα τὰ ἐπεισόδια τῆς οἰκογενείας του, ὅλα τὰ ἐρωτικὰ συμβάντα τῶν προγόνων του, ὅλας τὰς ἱστορίας τῆς ἀγάπης αἱ ὁποῖαι ἐκυκλοφόρουν περὶ τῶν πατέρων του, ἀληθεῖς ἢ ψευδεῖς, διότι μυρία τοιαῦτα ἀνεφέροντο. Καὶ αἱ ἱστορίαι των αὐταὶ ἔκαμαν ἴσως περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους νὰ χαθοῦν. Τοὺς ἐγύριζε τὸ κεφάλι μὲ τὰς ἱστορίας αὐτὰς τῆς οἰκογενείας των καὶ τὸ ἐπαίρναν ἔπειτα ἐπάνω των νὰ μὴ διαψεύσουν τὴν φήμην τοῦ ὀνόματός των.

Καὶ ὁ μικρὸς ἐνθουσιάζετο καὶ ἐρεθίζετο ἀπὸ τὰς ἄλλοτε τρυφερὰς καὶ ἄλλοτε τρομερὰς αὐτὰς διηγήσεις, καὶ πολλακίς ἐκτύπα τὰ χεῖρα του μὲ ὄρμην καὶ ἔλεγε:

— Κ' ἐγώ, κ' ἐγώ ξεύρω ν' ἀγαπᾶ καλλίτερα ἀπ' ὅλους τοὺς!...

Καὶ ἤρχισε νὰ μοῦ κἀμνη πλέον ἔρωτα συστηματικόν, δειλὰ, δειλὰ καὶ μὲ τὸσον βαθεῖαν καὶ προσυλακτικὴν τρυφερότητα, ὥστε ὅλοι εἰς τὸ σπίτι ἐλιγώνοντο ἀπὸ τὰ γέλοια—τὸσον ἦτον ἀστεῖον.

Καθε πρωὶ ἔπρεπε νὰ ἔχω μίαν ὠραίαν ἀνθοδέσμην κομμένην ἀπὸ αὐτόν εἰς τὴν κάμαράν μου καὶ καθε βράδυ πρὶν ν' ἀναβῶ εἰς αὐτὴν διὰ νὰ κοιμηθῶ μοῦ ἐφιλοῦσε τὸ χεῖρι καὶ μοῦ ἔλεγε:

— Σ' ἀγαπᾶ!

Ἄ, ὑπῆρξα ἔνοχος, πολὺ ἔνοχος καὶ κλαίω ἀκόμη ἀδιακόπως, καὶ ἐπλήρωσα τὸ σφάλμα

μου δι' ὅλης τῆς ζωῆς μου, καὶ ἔμεινα γεροντοκόρη ἢ μάλλον ἔμεινα χήρα μνηστή, — μνηστή χήρα αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ.

Εἶχα τὴν ἐλαφρότητα ν' ἀφήσω νὰ μὲ διασκεδάξῃ ἡ ἀγάπη τοῦ μικροῦ αὐτοῦ. Σχεδὸν τὸν ἐνεθάρρυνα εἰς τοῦτο. "Ὁρχισα νὰ γίνωμαι μαζί του φιλάρεσκος, ἐλκυστική, πονηρὰ καὶ θωπευτική, ὡς πρὸς ἄνδρα τέλειον. Ἐξετρέλλανα ἐντελῶς τὸ παιδί εἰς τὰ καλὰ καθούμενα. Τὸ εἶχα πάρη παιγνίδι καὶ ἔτσι τὸ εἶχαν πάρη καὶ ἡ μητέρα του καὶ ἡ ἰδική μου! Ἦτον μόλις δώδεκα ἔτων τὸ παλιόπαιδο! Φαντασθῆτε! Ποῖος θὰ ἠμποροῦσε νὰ πάρη ἔς τὰ σοβαρὰ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ τοῦ ζωῦφισυ! Τὸ ἐφιλοῦσα ὅσον καὶ ἂν ἤθελε· τοῦ ἔγραφα ἀκόμη καὶ γραμματάκια, τὰ ὅποια ἐδιὰβάζαν προσητέρα αἱ μητέρες μας· καὶ μοῦ ἀπαντοῦσε αὐτὸς δι' ἐπιστολῶν, ἐπιστολῶν φλογερῶν τὰς ὁποίας ἐφύλαξα. Ἐνόμιζεν ὅτι ἡ ἐρωτικὴ δῆθεν αὐτῆ σχέσις μας ἀπέμεινε μυστικὴ, κρῖνον ἐαυτὸν ἄνδρα τέλειον. Εἶχα μὲν λησμονήσῃ ὅτι ἦτο Σταντζέ!

Τοῦτο διήρκεσε πλέον τοῦ ἔτους σχεδόν. Ἐνὰ βράδυ, μέσα εἰς τὸν κήπον ἐρίφθη εἰς τὰ γόνατά μου ἕξαφνα καὶ φιλῶν τὸ φέρεμά μου μὲ ἀκρατητὸν ὄρμην ἤρχισε νὰ μοῦ λέγῃ:

— Σ' ἀγαπῶ, σ' ἀγαπῶ, σ' ἀγαπῶ μέχρι θανάτου. "Ἄν μὲ γελάσῃς ποτέ, πρόσεξε! ἂν μὲ ἀφήσῃς διὰ κανέναν ἄλλον... θὰ κάμω ὅτι ἔκαμην ὁ πατέρας μου.

Καὶ διὰ φωνῆς βαθείας, προκαλοῦσας φρίκην: — Ἐρεῖς τί ἔκαμν... ἐπροσθεσε.

Ἐγὼ ἀπέμεινα συγκεχυμένη καὶ ἀναυδος, καὶ αὐτὸς ἐσηκώθη καὶ ὑψούμενος ἐπὶ τῆς ἄκρας τῶν ποδῶν του διὰ νὰ φθάσῃ ἕως τὸ αὐτί μου, διότι ἤμουν μεγαλητέρατου, ἐσυλλάβισε τὸ ὄνομα μου:

— « Γενεθίεθ!» — τόσον σιγαλὰ καὶ μὲ τόσον γλυκύν, τόσον εὐμορφον καὶ τόσον τρυφερόν τόνον, ὥστε ἀνετριχιάσα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

— Πᾶμε, πᾶμε!... ἐψιθύρισα.

Δὲν εἶπε πλέον λέξιν καὶ μὲ ἠκολούθησεν. Ἄλλὰ μόλις ἐφθάσαμεν εἰς τὴν σκάλαν τῆς οἰκίας μὲ ἑσταμάτησε πάλιν.

— Σεύρεις, μοῦ εἶπεν ἂν μὲ ἀφήσῃς ποτέ, θὰ σκοτωθῶ!...

Αὐτὴν τὴν φορὰν ἐνόησα ὅτι εἶχα σπρώξῃ πολὺ τὸν ἀστείον καὶ ὅτι τὰ πράγματα ἐλάμβανον τροπὴν ὄχι εὐχάριστον. Δι' αὐτὸ ἤρχισα νὰ γίνωμαι ἐπιφυλακτικὴ. Ἐπειδὴ ὅμως μοῦ παρεπονέετο συχνὰ ἠναγκάσθη νὰ τοῦ εἰπῶ μίαν ἡμέραν:

— Αἶ, μὰ τὴν πλῆθιν εἰσαι πολὺ μεγάλος διὰ νὰ παίζωμαι καὶ πολὺ μικρὸς διὰ σωσθῆν ἀγάπην. Θὰ περιμείνω.

Ἐνόμισα ὅτι ἔτσι θὰ ἐξεμπερδεύα.

Τὸ φθινόπωρον τὸν ἔστειλαν εἰς τὸ λύκειον.

"Ὅταν δὲ ἐπκνήθη τὴν ἀκόλουθον ἄνοιξιν, ἤμουν ἀρραβωνισμένη. Ἀμέσως τὸ ἐνόησε χωρὶς νὰ τοῦ εἰποῦμεν τίποτε καὶ ἐπὶ ὁκτὼ ἡμέρας ἐτήρησεν ὕψος τόσον σκυθρωπὸν καὶ συλλογισμένον, ὥστε ἀληθινὰ ἤρχισα νὰ ἀνησυχῶ πολὺ.

Τὴν ἐνάτην ἡμέραν, τὸ πρωί, ἄμα ἐξύπνησα, εἶδα ἐνῶ ἐσηκωνόμουν ἕνα χαρτάκι χωμένο ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν πόρταν μου. Τὸ ἤρπασα εὐθύς, τὸ ἄνοιξα καὶ ἐδιὰβάσα τὰ ἐξῆς:

« Μὲ ἐγκατέλειψες καὶ γνωρίζεις τί σοῦ εἶχα εἰπῆ. Μόνη σου διέταξες τὸν θάνατόν μου. Ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ μ' εὕρῃ ἄλλος κανεὶς παρὰ σὺ, ἔλα εἰς τὸν κήπον, ἀκριβῶς ἐκεῖ ποῦ σοῦ εἶπα πέρυσι πῶς σ' ἀγαποῦσα, καὶ κῦτταξε ὑψηλὰ.»

Ἦσθάνθη ὅτι ἐσάλευεν ὁ νοῦς μου. Ἐνδύθηκα ἀστραπηθὸν καὶ ἀστραπηθὸν ἔτρεξα· ἔτρεξα μὲ τόσην ὄρμην ὥστε ἔπεσα σχεδὸν λιποψυχημένη μέχρι τοῦ μέρους ποῦ μοῦ ἔγραφε. Τὸ μαθητικὸν κασκέττον τοῦ ἦτον καταγῆς, μέσα εἰς τὴν λασπην. Εἶχε βρέξῃ ὅλην τὴν νύκτα. Ἐσήκωσα τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶδα κατὰ τι τὸ ὅποιον ἐσαλεύετο μεταξὺ τῶν φύλλων, διότι ἐφύσα ἄνεμος τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἄνεμος σφοδρός.

Μετὰ ταῦτα δὲν εἰδεύρω τί ἔκαμα. Πρέπει νὰ ἐφώναζα κατ' ἀρχάς, ἐλιποθύμησα πιθανῶς καὶ ἔπεσα, καὶ ἔπειτα ἐσηκώθη καὶ ἔτρεξα πρὸς τὸν πύργον. Δὲν ἐπανεύρον τὰς αἰσθήσεις μου παρὰ εἰς τὸ κρεβάτι μου, μὲ τὴν μητέρα μου καθισμένην εἰς τὸ προσκέφαλόν μου.

Ἐνόμιζα ὅτι τὸ εἶχα ὄνειρευθῆ ὅτι συνέβη ἐν φρικαλέῃ ὄπτασίᾳ.

— Καὶ αὐτὸς, αὐτὸς, ὁ Γοντράν;... ἐψιθύρισα. Δὲν μοῦ ἀπήντησαν τίποτε. Ἦτον ἀληθές! Δὲν ἐτόλμησα νὰ τὸν ἐπανιδῶ νεκρόν. Μόνον... ἐζήτησα ἕνα μικρὸν βόστρυχον... ἀπὸ τὰ ξανθὰ του μαλλιά... Νὰ... νὰ... νὰ τον...»

Καὶ ἡ γεροντοκόρη ἐξέτεινε τὴν τρέμουσαν χεῖρα τῆς, ἐν κινήματι ἀπελπισίας.

Ἐπειτα ἀπεμύχθη δις ἢ τρίς, ἐσφόγγισε τοὺς ὀφθαλμούς τῆς, καὶ ἐπανελάβε:

« Διέλυσα τὸν ἀρραβῶνά μου... χωρὶς νὰ εἰπῶ διατί... Καὶ... καὶ... ἔμεινα... ἡ... ἡ χήρα αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ...»

Καὶ ἡ κεφαλὴ τῆς κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς καὶ ἔχυσεν ἐπὶ μακρὸν σιωπηλὰ δάκρυα.

Ἄλλ' ἐνῶ ὅλοι ἐσηκώθησαν καὶ ἠτοιμάζοντο νὰ διευθυνθοῦν πρὸς τὰ δωμάτια των διὰ νὰ κοιμηθοῦν, ἕνας χονδρὸς κυνηγός, οὐτινος ἡ διήγησις τῆς γεροντοκόρης εἶχε ταράξῃ φαίνεται τὴν ἡρεμον χώνευσιν, ἐψιθύρισεν εἰς τὸ αὐτί τοῦ γείτονός του:

— Ὡχ ἀδελφέ, τί τὰ θέλεις, δὲν ἀξίζει πάλιν εἰς τὴν κανεὶς καὶ τόσο πολὺ αἰσθηματικὸς!...

(Guy de Maupassant)

M

ΔΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΝ ΒΛΑΤΣΗ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Πρωτὴ πρωτὴ μὲν ἡμέρα ἔμπροστὰ ἀπ' τὴν ἑορτὴν εἰς τὰς 23 τοῦ Ἰουνίου, πλῆθος παιδιὰ καὶ κορίτσια τρέχουν ἔς τὰς βραχούλας καὶ μαζεύουν λουλούδια, τραγουδῶντας καὶ χορεύοντας· περισσότερα ὅμως μαζεύουν ἀπὸ ἕνα λουλούδι ἄσπρο, ποῦ το λένε « Ἀγιάννη ». Ἄμα φθάσῃ τὸ μεσημέρι, γυρίζουν ἴσως τρέχοντας καὶ πηδῶντας μὲ τὰ παραδὰ λουλούδια ἔς τὰ χέρια. Καὶ κάθε παιδί, ἢ κορίτσι (ἕως δέκα χρόνων) τὰ πηγαίνει τὰ λουλούδια ἔς τὸν ἀρχηγὸ ποῦ εἶνε ἔς τὸ μαχαλᾶ τους, δηλαδή καθὼς λέγουν, ἔς τὴν Νεράϊδα τοῦ μαχαλᾶ. Αὐτὴν τὴν Νεράϊδα ἢ ὅποια εἶνε τὸ εὐμορφότερον κορίτσι τοῦ μαχαλᾶ, τῆς περισσότεραις ὅμως φοραῖς τὸ πλουσιώτερον, μαζεύονται καὶ τὴν ἐκλέγουν σὰν ἀρχηγὸ καὶ πρόεδρον τὰ μεγαλειότερα κορίτσια προτοῦ νὰ φθάσουν ἢ ἡμέρας τῆς ἑορτῆς· καὶ αὐτὸ τὸ κάμνουν εἰς ὅλους τοὺς μαχαλάδας.

Ἡ Νεράϊδα τοῦ μαχαλᾶ πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε 15 ὡς 20 χρόνων· αὐτὴ εἶνε ποῦ θὰ κάμῃ καὶ τὸν λεγόμενον Ἀγιάννη. Δηλαδή παίρνει μίαν καλὴν γλάστρα, καὶ μέσα ἔς αὐτὴν βάζει εὐμορφα εὐμορφα τὰ λουλούδια. Ἄφ' οὗ δὲ τελειώσουν αὐτὴν τὴν τελετὴν μὲ τὰ τραγούδια, ἢ ὅποια βαστᾶ πάνω κάτω δυὸ ὄρας, κάθε κορίτσι πηγαίνει ἔς τὸ σπίτι καὶ στολιζέται· καὶ τὰ παιδιὰ μασκαρώνονται ὅσο

πλέον παράξενον ἢ ἄλλο. Τὸ βράδυ, ἄμα βασιλεύσῃ ὁ ἥλιος, ἀρχίζουν παιδιὰ καὶ κορίτσια νὰ μαζεύονται μὲ τὰς μητέρας των ἔς τὸν Ἀγιάννη, δηλαδή ἔς τὸ σπίτι τοῦ ἀρχηγοῦ. Ἄμα μαζευθοῦν ὅλοι, κινοῦν μὲ μεγάλη πομπὴ καὶ παράταξι ἔμπροστὰ κρατεῖ τὸν Ἀγιάννη ἕνα παιδί, ἢ καμμιά περασμένη γυναῖκα, ἔπειτα πηγαίνει ἔμπροστὰ ἀπὸ ὅλα τὰ κορίτσια ἢ Νεράϊδα, ὕστερα ἢ νύφαις, κατόπι ἢ ἄλλαις ἢ γυναῖκες καὶ ὀλίγον μακρότερα ἀκολουθοῦν τὰ παιδιὰ μασκαρωμένα. Ἄμα βγαίῃ ἢ συνοδεία αὐτῆ ἀπ' τὸ σπίτι, ἀρχίζει νὰ τραγουδῇ τὸ τραγούδι τοῦ Ἀγιάννη· καὶ αὐτὸ γίνεται εἰς κάθε μαχαλᾶ. Πολὺ λυποῦμαι ποῦ ἐλησημόνησα τὸ τραγούδι τοῦ Ἀγιάννη καὶ δὲν θυμοῦμαι παρὰ μόνον τὴν πρώτην στροφὴν, ἢ ὅποια λέγει:

"Ἄγιε Γιάννη μου, σταυροῦστανε,
πούς σ' ἐφίλησε κ' ἐμαράγκιασες,...

Ἔτσι λοιπὸν τραγουδῶντας πηγαίνουν ἔς τὴν βρύση τοῦ μαχαλᾶ, ὅπου βρέχουν τὸν Ἀγιάννη, χωρὶς νὰ παύσουν τὸ « Ἄγιε Γιάννη μου ». Ἄφ' οὗ τὸν βρέξουν, κινοῦν πάλιν μὲ τὴν ἴδιαν ποράταξιν καὶ πηγαίνουν πρὸς τὸ σπίτι τῆς Νεράϊδας, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀφ' οὗ καλονυκτισθοῦν πηγαίνουν τὸ καθένα ἔς ὅσπια των· ἔχουν ὅμως κατὰ νοῦν πρωτὴν πρωτὴν τὴν ἄλλην ἡμέραν νὰ σηκωθοῦν γιὰ νὰ βρέξουν πάλιν τὸν Ἀγιάννη.

ΓΕΡΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΑΒΕΛΗΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΓΗΝ

ΤΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΩΔΕΣ ΔΕΝΔΡΟΝ ΟΥΠΑΣ

Τὸ φοβερόν τοῦτο δένδρον τῆς Μαλαισίας τὸ ἀποστάζον θανάσιμον δηλητήριο περιγράφεται ὑπὸ δανουῦ φυσιοδίφου, ὡς ἐξῆς:

« Ὁμολογῶ ὅτι ἐπὶ πολὺ ἀμφέβαλλον περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ δένδρου τούτου, περὶ οὗ τοσαῦτα διηγοῦντο παράδοξα, καὶ ἐπεθύμουν ὅπως ἰδίως ὄμμασι ἴδω αὐτό.

« Ὅτε διέμεινον ἐν Βαταβία τῆς Ἰάβας ὡς χειρουργὸς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Ἐταιρίας τῶν Ἰνδιῶν, ἔτυχον τῆς εὐκαιρίας νὰ εὐχαριστήσω τὴν περιέργειάν μου, καὶ ἀπῆλθον φέρων διαβατήριον τοῦ γενικοῦ δι-οικητοῦ. Ὡσαύτως μὲ ἐδόθη συστατικὴ ἐπιστολὴ ἱερέως τινος μαλαισίου πρὸς τινὰ συνάδελφον αὐτοῦ διαμένοντα τέσσαρας λεύγας μακρὰν τῆς κοιλάδος ἐν ἣ ἐγείρεται τὸ Βοεμ. Οὐπάς. Δὲν δύναται τις νὰ κατοικήσῃ ἐγγύτερον τῆς δηλητηριώδους ταύτης περιοχῆς.

« Ἀπέχει 27 λεύγας τῆς Βαταβίας, καίτοι δ' ἐν μέσῳ λόφον καὶ ὄρεον. Πᾶν τὸ περὶ τὸ δηλητηριώδες τοῦτο φυτὸν, μέχρις ἀποστάσεως 10 ἕως 12 μιλίων, κατεστράφη. Δὲν βλέπει τις οὔτε δένδρον, οὔτε δεινδρίον, οὔτε θλαστὸν χόρτον. Ἐπὶ τινος λόφου ἔκει-το ὁ οἶκος τοῦ ἱερέως πρὸς ὃν ἤμην συστημένος, καὶ ὅστις εἶνε ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ αυτοκράτορος. Πρὸς αὐτὸν φέρονται οἱ κατάδικοι οἱ μέλλοντες νὰ ὑποστῶσι ἐπικίνδυνον τινὰ δοκιμασίαν. Ὁ ἱερεὺς οὗτος δίδει αὐτοῖς τὰς τελευταίας ὁδηγίας.

« Ὁ εἰς θάνατον καταδικαζόμενος, δύναται νὰ διαφύγῃ τὴν μάχαιραν τοῦ δημίου, καὶ νὰ τύχῃ χάριτος, ἐὰν κατέλθῃ εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Οὐπάς, καὶ φέρῃ ὅσιν τινα τοῦ δηλητηρίου.

« Πάντες σχεδὸν οἱ καταδικασμένοι πειρῶνται τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην δοκιμασίαν. Ἀρκενοῦνται παρὰ τῷ ἱερεῖ, ὅστις ὑποδεικνύει αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ἣν ἀφίλουσι ν' ἀκολουθήσωσι, καὶ τὰς προφυλάξεις ἄς δεῖν νὰ λάβωσι. Ταυτοχρόνως ὅμως ὑπηρεσοῦ αὐτοῦς νὰ τακτοποιήσωσι τὰς ὑποθέσεις των καὶ προσευχηθῶσι ὡς εἰ ἔμελλον ν' ἀποθάνωσι.

« Καὶ τοιοῦτον εἶνε, πράγματι, τὸ πιθανότερον τῆς ἐπιχειρήσεως των ταύτης ἀποτελέσμα, διότι ὡς μοι εἶπε, ἐκ τῶν 700 κατοίκων τῶν ἐντὸς τριακονταετίας πρὸς αὐτὸν προσελθόντων, 20 μόνον ἐπανήλθον.

« Παρευρέθη ἐν τῇ ἀναχώρησίν τινων ἐξ αὐτῶν, εἶδον δ' ἕνα ἐκ τῶν ἐπανελθόντων ἐκ τῆς φοβερᾶς ταύτης ἐκδρομῆς, ὅστις μοι εἶπε ὅτι τὸ Οὐπάς ὑψου-το παρὰ τὰς ὄχθας βυκάσις τινος, ἐπὶ ἐδάφους ἀγόνου, ἀμμώδους, χρώματος φαιοῦ πλήρους ἐκ πτωμάτων.

« Τὸ δηλητήριο εἶνε εἶδος κόμμιος εὐρισκομένου μεταξὺ τοῦ φλοιοῦ καὶ τοῦ στελέχους τοῦ δένδρου.

« Ἐρώτησα τὸν μαλαῖσιον ἱερέα ὅστις μ' ἐφίλο-ξενεῖ περὶ τῆς καταγωγῆς καὶ τῆς φύσεως τοῦ δένδρου τούτου. Κατὰ τινὰ τῶν ἀρχαίων μουσουλμανικῶν μας παραδόσεων, εἶπεν, ἔξω ἀλλοτε ἐν τῇ κοιλάδι

ταύτη άνθρωποι παραδίδονται εις άτιμους πράξεις. Ο Μωάμεθ, ο μέγας ήμῶν προφήτης, εξήτησε παρά του θεού την τιμωρίαν αυτών, ο δε θεός έφερε μέσω αυτών το ούπας, ού αι άναθυμιάσεις φονεύουσι πᾶν τὸ περί αυτό. Το βέβαιον εἶνε ότι ούδεν ζῶον, οὔτε μῦς οὔτε έντομον, δύναται νά ζήσῃ έγγύς του κατηραμένου τούτου δένδρου. Καί αυτό εἶτι τὸ πτηνὸν δέν δύναται νά διέλθῃ άνωθεν αὐτοῦ άτιμωρητί.

Κατὰ τήν έν 'Ιάβα διαμονήν μου, προσθέτει ὁ έπιστήμων, έγενόμην μάρτυς τῆς φοβεράς έπενεργείας του ούπας. Τετρακόσαιο οίκογένεσσι κατηγορηθεῖσαι έν εἶτι 1775 ὡς μέλλουσαι νά στασιάζουσι, καταδικάσθησαν εις έξορίαν ὑπό του μαλκισίου άρχοντος.

« Άνευ στηρίγματος, άνευ ασύλου, άνευ μέσων, οί δυστυχεῖς οὔτοι έτυχον τῆς άδειας παρά του σουλτάνου τῆς 'Ιάβας ν' άποκατασταθῶσι εις τās άγόνους έρήμους τās περί τῆς κοιλάδος τῶν ούπας. Εἰ καί ἡ άπόστασις ἡ χωρίζουσα τούς δυστυχεῖς άπόικους άπό του δένδρου ἦτο μεγάλη, έλαδον δε καί πάσας τās προφυλάξεις ὡπως έλαττώσῃσι τὰ άποτελέσματα αὐτοῦ, τὸ ἡμισυ τούτων άπόλειτο έντός έβδομάδων. Οί έπιζήσαντες εξήτησαν χάριν παρά του άνακτος αυτών. Εἶδον τινας τῶν προγεγραμμένων τούτων, ὡχρός, άδύνατος καί έφ' ὧν έπεφάνοντο εύκόλως, τὰ ἔγῃν του δηλητηριασμοῦ.

« Εἶδον έν 'Ιάβα τήν άμεσον έπενεργείαν του ούπας. Δεκατρεῖς γυναῖκες καταδικασθεῖσαι εις θάνατον προσεδέθησαν εις δεκατρεῖς πασσάλους. Τρεῖς μουσουλμάνοι προσελθόντες άπηύθυναν θρησκευτικούς τινας λόγους, εἶτα, εις σημεῖον θεῶν ὑπό του δικαστοῦ, προσέβη ὁ δήμιος κρατῶν ανά χειρας εἶδος τι νουστέρου, δι' οὔ έπληξε τὸ στήθος εκάστης τῶν καταδικασμένων γυναικῶν. Εἰς δύο λεπτά έπεράτωσε τὸ έργον αὐτοῦ' μετά πέντε λεπτά, αἱ άτυχεῖς έτρεμον, μετά τέταρτον δε ἦσαν νεκραί.

Μετά κόπου κατώρθωσα νά προμηθευθῶ σταγόνας τινάς του κόμμιος του ούπας, ὡπως ἴδω τήν έπενεργείαν αὐτοῦ έπί τινων ζῶων. Διά νουστέρου έμβαπτισθέντος εις τὸ κόμμι τούτο, έπληξα τρεῖς κύνεας, μίαν γαλῆν καί έν ὄρνιθιον. Μετά τρία λεπτά, τὰ ζῶα περιήρχοντο τὸ δωματίον τρέχοντα καί φωνάζοντα, εἶτα δε καταπεσόντα εξέπνευσαν.

« Έπεισθη έντι τὸ ούπας εἶνε εκ τῶν ισχυροτέρων δηλητηρίων του φυτικού βασιλείου, τήν δύναμιν δ' αὐτοῦ έγνώρισαν οί 'Ολλανδοί ὅτε συνεπλάκησαν μετά τῶν αὐτοχθόνων τῆς 'Ιάβας. Πάντες οί εὔποροι μαλκισιοι προμηθεύονται κόμμι του ούπας ὡπως καταστήσῃσι δηλητηριώδη τὰ έγχειρίδια καί τὰ ξίφη των' έν καιρῷ δε πολέμου, οί Μαλκισιοι δηλητηριάζουσι διά του ούπας τās κρήνας καί τούς ρύακας.

(Xavier Marmier.) ΔΡΥΩΦ

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

***Απλουστάτη κρυπτογραφική μέθοδος.**

Έν 'Αγγλία έπενόησαν έγάτως άπλουστάτον καί πρόγειρον κρυπτογραφικόν τρόπον.

Δέν εἶνε χρεία κρυπτογραφικοῦ λεξικοῦ οὔδε συνθηματικοῦ αλφαβήτου οἰουδήποτε μεταξύ τῶν άνταποκριμένων ὁ προσδιορισμός καί ἡ άπομνημόνευσι ένός αριθμοῦ άρκεῖ. Ὅα γείνωμεν καταληπτότεροι: διά παραδείγματος:

Υποθέσατε ότι ὁ προσδιορισθεῖς αριθμός εἶνε 253, καί ότι πρόκειται νά επιστείλωμεν κρυπτογραφικῶς τὸ εξής:

«Τῶν καρπῶν ἡ συγκομιδῆ προμηνύεται άφθονος.»
 Ὁ αριθμός 253 νά γραφῆ επανειλημμένως καί κατὰ σειράν ὑπό τ' άνωτέρω:

τῶν καρπῶν ἡ συγκομιδῆ προμηνύεται άφθονος
 253 253253 2 532532532 53253253253 2532532

Έκαστον τῶν γραμμάτων τούτων ν' άντικοσταθῆ διά του εὑρισκομένου κατ' αλφαβητικὴν τάξιν τῶς γράμματα κατόπιν ὅσα δεικνύει ὁ ὑπό εκαστον γράμμα αριθμός. Ἐπομένως τρέπεται τῆς πρώτης λέξεως τῶν τὸ τ εις φ εὑρισκόμενον 2 γράμματα κατόπιν του τ « ω » ε » 5 » άρχόμενα άπό του α « ν » π » 3 » κατόπιν του ν

Τρεπομένων κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὅλων τῶν γραμμάτων τῆς φράσεως έχομεν:

φεπ μζυσεπ ε ψφεοσξζη φυρρηραθφζμ γδλρσσ.

Εἰς τήν διάθεσιν του επιστέλλοντος εἶνε νά γραφῆ τās τρεπομένας λέξεις, ὡς έχουσιν έν τῇ αρχικῇ προτάσει χωριστά ἢ κατὰ συνέχειαν τὰ γράμματα.

Ὁ λαμβάνων τὸ κρυπτογράφημα γράφει τούς αὐτοὺς αριθμούς ὑπό τὰ γράμματα, καί πράττων τὸ αντίθετον, ὡς πρὸς τήν τάξιν αυτών, ἦτοι άντικαθιστῶν εκαστον γράμμα διά του προηγούμενου έν τῇ αλφαβητικῇ σειράν

κατὰ τῶς γράμματα, ὅσα δεικνύει ὁ ὑπ' αὐτὸ αριθμός, επαναρφέρει τὸ κρυπτογράφημα εις τήν αρχικὴν του κατάστασιν. Ἡτοι

φεπ μζυσεπ ε ψφεοσξζη φυρρηραθφζμ γδλρσσ
 253 253253 2 532532532 53253253253 2532532

Ὅθεν τρέπονται:

τὸ φ εις τ εὑρισκόμενον 2 γράμματα πρὸ του φ
 « ε » ω » 5 » ε
 « π » ν » 3 » π

*Άξιον προσοχῆς εἶνε ότι τὰ δύο ψ τῆς τετάρτης λέξεως άντικαθιστῶσιν ὅχι τὸ αὐτὸ γράμμα ἀλλὰ τὰ σ καί υ, καί τὰ δύο ξ τῆς αὐτῆς λέξεως τὰ γράμματα μ καί ε. Τὸ αὐτὸ παρατηρούμεν καί εις τās λοιπὰς λέξεις.

Δι' εκαστον άνταποκριτὴν έχομεν καί ιδιαίτερον αριθμόν, καί τούτον πάλιν μεταβάλλομεν κατὰ καιροῦ, εἰς θέλωμεν.

Πρὸς έντελῆ καθησύχασιν ἡμῶν ὑπάρχει καί άλλος τρόπος παρέχων ὅμως ὀλιγωτέραν κατὰ τι εύκολίαν. Έκτός του πρώτου αριθμοῦ προσδιορίζομεν καί δεύτερον, τὸν ὅποιον μεταλλάσσομεν κατὰ πᾶσαν τρίτην λέξιν ἢ ὡπως άλλως συμφωνήσωμεν.

Καί ὁ ὑπομονητικώτατος λογιστής θά παραδεχθῆ ότι εἶνε ματαιοπονία νά παρατάξῃ ὅλους τούς συνδυασμοὺς τῶν αλφηβητικῶν χαρακτήρων διά νά εὑρῇ τὸν συνθηματικὸν αἰθμόν, κατὰ μείζονα δε λόγον εἰς ὑπάρχη καί δεύτερος.

Έν 'Αγγλία ἡ χρῆσις τῆς μεθόδου ταύτης εἶνε κοινοτάτη, καθὼς καί παντοῦ ὅπου έγεινε γνωστή. Εἰς τὰ επιστολικά δελτάρια δυνάμεθα νά έμπιστευώμεθα του λοιποῦ τὸ μυστικόν μας ὡς μάλλον εχέμεθα πολλῶν επιστολῶν επί συστάσει.

*Αργουστόλειον. X

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

*Πρωῖς μοναχῆ. Έώπιον τῆς γαλλικῆς φρουράς τῆς πρωτεύουσας του Γογκίνου άπενεμήθη κατὰ τήν εκείσε γαλλικὴν έστρατείαν ὁ σταυρός τῆς λεγεῶνος τῆς τιμῆς εἰς τήν ἡγουμένην τῶν 'Αδελφῶν του 'Ελέους Μαρίας ν' η ρ ε σ ί α ν.

Έν ᾧ ένοτήλευε στρατιωτην, του ὁποῖου εἶχον άποκόψη πρὸ ὀλίγου τήν κνήμην, προσελήθη νά προσέλθῃ παρά τῷ διοικούντι στρατηγῷ, άφου άναθέτη εις άλλην αδελφήν τήν νουηλειαν.

Μετά τήν προσέλευσιν, μαθούσα τὸν λόγο τῆς προσκλήσεως ἡ ταπεινόφρων μοναχῆ, άπέμεινε άφρωνος καί έν άμηχανία πρὸ τῆς άναμενουσῆς αὐτήν μεγαλοπρεποῦς στρατιωτικῆς παρτάξεως.

Ὁ στρατηγός: έπλεξε τὸ εγκώμιον αὐτῆς διά τῶν ὀπομένων λέξεων

- «Σεβαστῆ μοναχῆ,
- »Εἶχες μόλις συμπληρώσῃ τὸ εἰκοστὸν έτος ὅταν σε έπλήγωσε σφαῖρα κανονίου, έν ᾧ κατεγίνεσο εις τήν περιθάλψιν τραυματίου εις Μπαλακλάβα, κατὰ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον.
- »Τὸ 1855 κατὰ τήν μάχην τῆς Μαγέντας, εις 'Ιταλίαν, έπεςσε βληθεῖσα άπό μύθρον πλησίον τῶν προμαχουσῶν τάξεων.
- »Έκτετε ἠκολούθησας τās γαλλικὰς στρατίας εις τήν Συρίαν, εις τήν Κίην, εις τὸ Μεξικόν. Πικροέθης καθ' ὅλας τās γενομένας εκεί μάχας ἀλλὰ δέν έπληρώθησ' ὅχι βέβαια διότι εξήθεσας ὀλιγωτερον τὸ σῶμά σου εις τὸ γῦρ καί εις τήν μάχιραν τῶν πολεμίων.
- »Κατὰ τὸ 1870 εις Φισχόφεν άπεκομίσθης φέρουσα πολλὰς πληγὰς σπάθης.
- »Άλλὰ πάντα τὰ κατορθώματα ταῦτα έστεράνωσας πρὸ ὀλίγων εβδομάδων ένταῦθα διὰ ἡρωικωτάτης πράξεως, εκ τῶν ὀλίγων ὅσας μνημονεῖς ἡ ιστορία. Μιζ γ ρ ε ν ἄ δ α εξεσπρονόηθη πλησιέστατα τῶν τραυματιῶν. Ἡ σφαῖρα δέν εἶχεν άκόμη εκραγῆ, ἀλλὰ ἡ άναμενομένη έκρηξις έμελλε νά δεινώσῃ τήν κατάστασιν αυτών διά νέων πληγῶν. Κατ' ευτολίαν των ἦσο σὺ παρούσα. Διά μίξ σηκώνεις τήν σφαῖραν μειδιῶτα πρὸ τῶς τοκουματίας καί τήν μεταφέρεις μακρὰν εις 80 μέτρον άπόστασιν. Αὐτοί οί ταλαίπωροι σε παρηκολούθουν διά του βλέμματος, τὰ χεῖλη των έτρεμαν, ὅχι διά τήν ζωήν των, διότι τὸν κίνδυνον άπεμάκρυνας άπ' αὐτούς, ἀλλὰ διά τήν κινδυνεύουσαν ζωήν σου, τήν ανεκτίμητον.
- »Αποβέτουσα χαμῆς τήν σφαῖραν έννησας ότι ἡ στιγμή τῆς εκρηξέως εἶχε πλησιάσῃ καί έπεςσε πρηγνῆ: καί ὅταν μετά τήν εκρηξιν οί προδορμόντες σε εἶρον κίματόφυρτον, σὺ έσηκώθης μειδιῶσα, κατὰ τήν συνήθειαν σου, καί εἶπες: «Δέν εἶνε τίποτε.»
- »Αἱ πληγαί σου εἶχαν μόλις έπουλωθῇ κ' έσπευσες νά επανέλθῃς εις τὸ νοσοκομεῖον, ὁπότεν ἔλθες κατὰ πρόσκλησιν μου πρὸ ὀλίγου εδῶ.»

Καί ταῦτα εἰπὼν ὁ στρατηγός εξιφούληκσεν, ένευσεν εις τήν ἡγουμένην νά γονυπετήσῃ, καί άφ' οὔ τρίς ἤγ-

γισεν ελαφρῶς διά του ξίφους τὸν ὀμόν τῆς εξήρητη σεν επί του ράσου αὐτῆς τὸν σταυρὸν τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς καί εξηκολούθησε τὸν λόγον μετά προφανοῦς συγκινήσεως

«Έν ὀνόματι του γαλλικοῦ έθνους, έν ὀνόματι του γαλλικοῦ στρατοῦ Σου προσέσω τὸν Σταυρόν τούτον. Οὔδεις εδείχθη έως τῶρα ἄξις οὔτου διά σειρᾶς μακροτέρης ἡρωικῶν πράξεων καί διά βίου άρσιωθέντος εξ' ὀλοκλήρου ὑπέρ τῶν πασχόντων. Σ τ ρ α τ ι ὠ τ α ι π α ρ ο υ σ ι ἄ σ α τ ε ὀ π λ α ι.»

Τυμπανοκρουσῆσαι, σαλπίσμακτα, έπευφημῆσαι έπλήρουν άναμῆς τὸν άέκχ μετά τὸ προσφώνημα του στρατηγῷ Πολλῶν άνδρείων τὰ ὅματα εἶχον ὄγρανθῆ από συγκίνησιν. Ἰσῃ άνδρείς καί τότε ταπεινοροσύνη καί μεταξὺ αυτών ἦτο πρωτορχνὸς θεάμα.

Ἡ ἡγουμένη εἶχεν άνεγεθῆ. Τὸ εῦρημα τῆς αἰδημοσύνης ἠῤῥεκε τὸ άρρογον κάλλος τῆς μορφῆς επί τῆς ὁποίας άντανεκλῶντο τῶς άλλα ψυχικὰ χαρίσματα. Καί στραφεῖσα πρὸς τὸν στρατηγὸν ἠρώτησε δειλῶς:

- Έτελειώσατε στρατηγέ;
- Μάλιστα.
- Νά μοῦ επιτρέψετε τῶρα νά ὑπάγω εις του άρρώστου μου.

Γατοκομεῖον. Κυρία τις εἰ Σαρλοτεμβούργῳ παρά τὸ Βερολίον μετέβηλε τὴν έπαυλίαν τῆς εις Γατοκομεῖον εξ' ὑπερβολικῆς στοργῆς πρὸς τὰ ζῶα ταῦτα. Αἱ τρόφιμοι τῆς πρὸς τὸ πικρὸν άνέρχονται εις 30, εἶνε δε σχεδὸν πᾶσαι στακτεροῦ χρώματος. Ἡ αὐλὴ τῆς έπαύλεως έστεγάσθη δι' ὀύλων, ὡστε αἱ γάται νά διαμείνωσιν εκεί κατὰ τās αἰθρίας ἡμέρας άπολαύουσαι έν μακροτότητι τῆς θερμότητος τῶν ἡλικῶν άκτίων, χωρὶς νά εκτίθενται εις τὸ ψῦχος του άνοικτοῦ άέρος ἀλλ' έχουσι καί κήπον εύρύχωρον διά τούς περιπλοκούς των. Τὸ δε έσωτερικόν του οἴκου ἠῤῥεπισθη σύμωνα πρὸς τās ὀρέξεις αυτών κηθρὸν καί αναπαυστικόν. Τέλος ὡπως παρσκευάζῃ φαγητὰ εξαιτίας τέχνης προσελήφθη ειδικῆ μαγειρίσσις εις τὸ Γατοκομεῖον επί άδρῷ μισθῷ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φιλολογικά. Κατὰ τὸ έτος 1865 άπέθνεν έν τῷ νοσοκομείῳ του Γκέλιτζ προσβεθικουῖα τήν ἡλικίαν ε-κείνην ἢ ἠγάπησεν ὁ Γκαῖτε κατὰ τήν έν 'Ιένχ διαμονήν του, ἡ Μίνγκεν Έρτζλιμπ Βάλλγ. Ἐπί τῆ 25 ετηρίδι του θανάτου τῆς τήν 10 ἰουλίου(ν)ε.ε. ὁ τάφος αὐτῆς εκοσμήθη ὑπό σωροῦ άνθῶν καί στεφάνων, ὅς προσεκόμισαν καί άπέστειλαν θουμασταί του μεγάλου ποιητοῦ. Κατὰ τὸ παρελθὸν δ' έτος επί τῆ συμπληρώσει 100 ετῶν άπό τῆς ἡμέρας τῆς γεννήσεως τῆς, εἰτέθη σιδηρὰ πλάξ επί του τάφου τῆς φέρουσα τήν εξῆς επιγραφήν: «Του Γκαῖτε ὁ έρωσ ελάμπρυνέ ποτε τήν ευτυχῆ νεότητά σου, του Γκαῖτε ὁ έρωσ στολίζει καί νῦν τὸ μνημά σου.»

Επιστημονικά. Τὸ ὄνομα «Ακρομεγαλία» εἰδόθη εις νόσημα χρόνιον, τὸ ὅποιον άπό τετραετίας μόλις ε-μελετήθη καλλίτερον έν τῇ κλινικῇ του Βερολιναιου ἰατροῦ Γεράρδου. Ἡ ασθένεια αὐτῆ συνίσταται εις ὀ-

περτροφίαν τῶν ἄκρων, καταλίγει δὲ εἰς θάνατον διὰ βαθμιαίας ἐξαντλήσεως τῶν δυνάμεων, ἧτις δύναται νὰ παραταῖ καὶ ἐπὶ 20 εἰτὶν ὄλην. Τὸ πάθημα ἐν τῇ πρώτῃ ἀρχῇ φέρεται εἰς ἀπορίαν τὸν πάσχοντα, ὁ ὅποιος ἀναγκάζεται ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ νὰ φορῇ μεγαλυτέρα ὑπόδηματα καὶ μεγαλυτέρα χειρόκτια χωρὶς νὰ ἐννοῇ τὸν λόγον. Ἄλλ' ἢ ὑπερτροφία γίνεται ἐπὶ τέλους: καταφανῆς καὶ ὀδυνηρά, τὰ ἄκρα καθίστανται βαρύτερα καὶ δυτικινιότερα καὶ τότε ὁ ἀσθενὴς ἀναγκάζεται νὰ προσφύγῃ εἰς ἰατρόν, ὅστις ἄλλως ἀδυνατεῖ νὰ περᾷ σὺν αὐτὸν βοήθειαν λυσιτελῆ κατὰ τῆς νόσου. Τὸ νόσημα τοῦτο ἀναπτύσσεται συνήθως μεταξὺ τοῦ 20 καὶ 40 ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἐπικρατεῖ εἰς τὰς βαρέως ἐργαζομένας λαϊκὰς τάξεις.

— Πολλοὶ ἰατροὶ ἐξανεστήσαν κατὰ τῆς δι' ἀρωματωδῶν ἐγγύσεων εὐωδιάσεως τοῦ σώματος, ἧτις ἤρχισεν νὰ ἐγκαθιδρύεται ὡς συρμός παρὰ τῇ παρισινῇ κοινῷ καὶ μάλιστα παρὰ ταῖς κυρίας ὄλων τῶν τάξεων καὶ αὐτῶν τῶν ἀνωτάτων. Οἱ ἰατροὶ λέγουσιν ὅτι κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν μύρων γίνεται χρῆσις οὐσιῶν παντοειδῶν, αἵτινες δύναται διὰ τῶν ὑποδορείων ἐνεσεῖν νὰ δηλητηριώσωσι τὸ αἷμα. Ἀληθῶς δὲ κυρίαί τινες ὑπόβληθῆσαι εἰς συχνὰς ἐγγύσεις ἡσθνήσαν ἤδη σοβαρῶς.

— Ἐπὶ τῇ προσηρτίσει τῆς νησιδός Ἐλγολάνδης εἰς τὴν Γερμανίαν ἐγένετο ἔσχατος λόγος, κατὰ τὴν ἐν Ἀδερστατ γενικῇ συνέλευσιν τοῦ γερμανικοῦ συνέλογου τῶν πτηνοφίλων, περὶ τῶν πτηνῶν αὐτῆς. Ἡ νησιδὸς αὕτη ὡς ἐκ τῆς θέσεως τῆς, οὐχὶ μακρὰν τῆς εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἑλθα, ἔχει μεγάλαν σημασίαν ἐν τῇ ὀρνιθολογίᾳ, διότι χρησιμεύει ὡς σταθμὸς τῶν ἀποδημούντων πτηνῶν. Κατὰ τὰς γενομένας ὑπὸ τοῦ φυσιοδίφου Γκαϊόκε ἐπιτοπίους παρατηρήσεις, 396 εἶδη πτηνῶν ἐπισκέπτονται κατ' ἔτος τὴν Ἐλγολάνδην, ἐξ ὧν μόνον ὁ φουλεύουσιν ἐν αὐτῇ, τὰ λοιπὰ εἶνε πτηνὰ ἀποδημικά, ἅτινα ἔρχονται πολλακίς ἐκ λίαν μεμακρυσμένων χωρῶν, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν τροπικῶν ἀκόμη. Ἡ τοιαύτη τῶν πτηνῶν στάθμισις ἔχει ἐπίδρασιν καὶ ἐπὶ τῆς γλωρίδος τῆς νήσου. Μεταξὺ τῶν φουμένων ἐπ' αὐτῆς φυτῶν μετροῦνται 100 ὄλα εἶδη, τῶν ὁποίων πατρὶς εἶνε αἱ παρὰ τὴν Μεσόγειον χώραι, ἐκεῖθεν δὲ σπέρματα αὐτῶν μετηνέχθησαν ὑπὸ πτηνῶν καὶ ἐγονιμοποιήθησαν πεσόντα ἐπὶ τοῦ ξηροῦ εὐδάφους τῆς Ἐλγολάνδης.

Νεκρολογία. Ἀπέθανον ἐν Παρισίῳ εἰς ἡλικίαν 72 ἐτῶν ὁ μέγας φιλόσοφος Ριχάρδος Wallace, ἄγγλος μὲν τὴν καταγωγὴν ἄλλ' ἀπὸ γένων πολλῶν ἐγκατεστημένος ἐν Γαλλίᾳ καὶ γάλλος τὸ αἰσθηματικῶς. Κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Παρισίων ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ἐν ἔτει 1870, ἐνῶ παρεῖχετο πᾶσα εὐκολία ὅπως ἀπέλθῃ ἐγκρίτως, ἐπροτίμησε νὰ ὑπομείνῃ πᾶσας τὰς ταλαιπωρίας τοῦ αποκλεισμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν κατοίκων. Τότε δὲ ἐξεδήλωσε τὰ φιλόσοφα αὐτοῦ αἰσθηματικῶς συνέστησε φορητὰ νοσοκομεία καὶ ἀποθήκας τροφίμων, δαπανῶν ἐκ τοῦ ἰδίου ταμείου μέγιστα ποσὰ καὶ μετέσχε τῶν ἐράνων εἰσφέρων αὐτὸς πρῶτος μετ' ἄπαρ μίλλου ἐλευθεριότητος. Καὶ μετὰ τὴν λύσιν τῆς πολιορκίας αὐτὸς ἐνήργησεν ὅπως ἀποσταλῶσιν ἐξ Ἀγγλίας αἱ πρῶται προμήθειαι τροφῶν εἰς τὴν πεινῶσαν πόλιν καὶ ἐπεσάτησεν εἰς τὴν διανομὴν αὐτῶν. Κατὰ δὲ τὴν ἐπανόστασιν τοῦ παρισινοῦ Δῆμου δὲν ἀπῆλθε πάλιν ἐκ Παρισίων ἔμεινεν ἐκεῖ ἀσφαλῆς, καθὼ σεβαστὸς εἰς τὰς ἐργατικὰς τάξεις αἵτινες ὑγνυμῶσιν πρὸς τὸν εὐεγέτην αὐτῶν. Ἐκποτε αἱ δωρεαὶ αὐτοῦ ὑπῆρξαν ἀλλεπάλληλοι: ἴδρυσε νοσοκομεία, διοργάνωσε πολλοὺς ἐράνους καταβάλλων τὸ μεγαλειότερον ποσὸν αὐτός, ἡγόρασε πλείστα εἰκόνας, ἃς ἐδῶρθηεν εἰς μουσεῖα· αἱ δὲ μικραὶ αὐτοῦ ἐλεημοσύναι εἶνε ἀναρίθμητοι. Ἀπο-

θῶνων καταλείπει 70 ἑκατομμυρίων περιουσίαν, πιθανώτατα δ' ἐν τῇ διαθήκῃ του μέρος ταύτης ἀφιερῶν ὑπὲρ ἀγαθοεργῶν σκοπῶν. Ὁ Wallace ἦτο νόθος υἱὸς τοῦ μαρκησιου Ἐρτφόρδ καὶ ἔγγονος τοῦ λόρδου Σεϊμούρ. Διὰ τὰ φιλόσοφα δ' αὐτοῦ αἰσθηματικὰ ἢ βασιλίσσα Βικτωρία εἶχεν ἀπονεύμῃ εἰς αὐτὸν τὸν τίτλον τοῦ βαρονέτου.

ΠΑΝΤΟΙΑ

Ὁ νεώτερος υἱὸς τοῦ Γαριβῆλλου Μάνλιου, ἀξιωματικὸς τοῦ ἰταλικοῦ ναυτικοῦ ἐμνηστεύθη τὴν δεσποινίδα Μαντεγάτζα θυγατέρα τοῦ διασήμεου ἰταλοῦ φιλοσόφου καὶ συγγραφέως.

— Οἱ ἔρανοι πρὸς ἴδρυσιν ἀνδριάντος τοῦ Βίτμαρκ ἐν Βερολίνῳ ἀνήλθον μετὰ τοῦδε εἰς 500 χιλ. μαρκῶν.

— Ἡ Ἰνφλουέντζα ἐξυκολουθοῦσα τὴν περιουσίαν αὐτῆς ἐνέσκηψεν νῦν εἰς Αὐστραλίαν τόσον ὀρμικῶς ὥστε ἠναγκάσθησαν νὰ κλείσωσι τὰ σχολεῖα.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἰνδὸς ἄσκητης. Τὴν φωτογραφίαν ταύτην ἐξ ἧς ἐλήφθη ἡ δημοσιευομένη εἰκὼν ἀπέστειλεν ἐξ Ἰνδῶν φίλος τῆς Ἑστίης. Μεταξὺ τῶν βραχμανιστῶν καὶ βουδδιστῶν Ἰνδῶν ὁ ἀσκητικὸς βίος καθιερώθη ὡς μέσον σωτηρίας ἀπὸ τῶν ἐπιγείων πειρασμῶν πολὺ πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ χριστιανισμοῦ, αὐτὸς δ' ὁ Βουδδὰς 500 π.Χ. ἐτῆ ἴδρυσε πρῶτος καὶ γυναικῶν ἀκόμη μοναστήριον. Οἱ Ἰνδοὶ ἀσκηταὶ ἀφιερῶσι τὴν ζωὴν αὐτῶν ὄλην εἰς τὴν μελέτην τῶν ἱερῶν βιβλίων καὶ τὴν σπουδὴν τῶν παντοειδῶν φαινομένων τῆς φύσεως. Ὀλιγχιιστατοί, πλήρεις αὐταπαρνήσεως, ελεήμονες, εὐσπλαχνικοὶ καὶ πρὸς αὐτὰ ἰὰ ἐλάχιστα πλάσματα τῆς δημιουργίας, ζῶσι καὶ τελευτῶσι εἰς τὰ ἐρημικὰ δάση τῶν Τροπικῶν, καθήμενοι ἐκεῖ ἀκίνητοι ὡς ὀρειγῆλκινα ἀγάλματα ὑπὸ τὰς ἱερὰς στικὰς καὶ ἀναζητούστας μέχρι τελευταίας πνοῆς ἐν τῷ βῆθει τῶν ἐκστάσεων καὶ τῶν ὀνειρῶν τῶν τὴν ἐπιλίπσιν τοῦ μεγάλου καὶ αἰωνίου αἰνίγματος, τοῦ σκοποῦ τῆς Δημιουργίας.

Θερμὴ ἡμέρα. Τὸ χαριεστάτον τοῦτο ἰχνογράφημα παριστῶν κορασίδων ἐν ἀνθισμένῳ ἀγρῷ εὐθύμως παιζουσιν, ἐνῶ παρέχει φαντασίαν καθήμενῆ ἡσυχῶς καὶ πίκουσα ἢ μήτηρ αὐτῆς, εἶνε ὡς ἀντίθεσις τῆς εἰκόνας τοῦ Ἰνδοῦ ἀσκητοῦ καὶ διαμαρτυρία εὐγλωττος καὶ πειστικῆ κατὰ τῆς μονήρους καὶ σκυθρωπῆς ζωῆς ἐκείνου.

ΕΔΩ Κ' ΕΚΕΙ

Εὐθυβολία. Διηγείτο τις εἰς τὸν Ἀγαθόπουλον ὅτι ὁ ἀδελφός του εἶνε τόσον καλὸς σκοπευτής, ὥστε εἰς πενήτηντα θημάτων ἀπόστασιν ἐτόνευσε σπουργίτην διὰ σφαίρας. Καὶ ἐκεῖνος ζωηρῶς: — Ὁχ! ἀδελφέ, γὰρ μεγάλο πρᾶμμα τὸ περᾶς αὐτό· ἕνα παλιόσπουργίτη! Ἐγὼ σὲ πενήτηντα βημάτων ἀπόστασιν ἐσκότωσα κάποτε ἕνα γάϊδαρον ἴσα μ' ἐκεῖ πάνω.

Ἀμερικανικὸν πνεῦμα: « Ὅταν πηδῆσῃ κανεὶς ἀπὸ τὸν σιδηρόδρομον, ἐν ᾧ τρέχει ἀκόμη, πῖπει κατακέφαλα καὶ γαλᾷ τὸ καπέλλο του. Μερικοὶ λέγουσιν ὅτι γαλᾷ καὶ τὸ κεφάλι του, ἀλλ' ἀπὸ ἐπήδησεν, αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἦτον καὶ ἀπὸ πρὶν χαλασμένον. »

ΤΡΕΙΣ ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ὁ σταθερὸς ἄνθρωπος ὁμοιάζει με λαμπάδα ἀναμμένην. Γύρισε αὐτὴν πρὸς τὰ κάτω· ἢ φλόξ πρὸς τὰ ἄνω θά στραφῇ.

✽

Ὁ ἄνθρωπος ἐπιθυμεῖ ὅσα δὲν ἔχει καὶ δὲν ἠξέυρει νὰ μεταχειρισθῇ ὅσα ἔχει.

✽

Εἰς τὴν χώραν τῶν ὑποσχέσεων ἡμπορεῖς ν' ἀποθῆναι εὐκολώτατα ἀπὸ τὴν πείναν.